

เอกสารประกอบการเสวนาและนำเสนอผลงาน
การสำรวจคัมภีร์ใบลานวัดหนองเจือก ต.แม่แรง อ.ป่าซาง จ.ลำพูน

ศูนย์ใบลานศึกษา
สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
สิงหาคม ๒๕๕๘

คำนำ

ตามแผนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ของศูนย์โบราณศึกษา สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ นั้น ได้กำหนดให้มีการสำรวจ ทำทะเบียน และถ่ายภาพเอกสารโบราณภายในเขตภาคเหนือ จำนวน ๑ แห่ง โดยคณะทำงานได้เลือกพื้นที่คือวัดหนองเงือก ต.แม่แรง อ.ป่าซาง จ.ลำพูน ซึ่งถือเป็นแหล่งจัดเก็บคัมภีร์โบราณที่สำคัญแห่งหนึ่งในเขตภาคเหนือ

ศูนย์โบราณศึกษาพร้อมด้วยอาสาสมัคร ได้ประสานงานกับคณะเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลพิพิธภัณฑ์ไทยสายใยชุมชนบ้านหนองเงือก ซึ่งเป็นสถานที่จัดเก็บคัมภีร์โบราณของวัดหนองเงือก แล้วได้สำรวจ ทำทะเบียน และถ่ายภาพคัมภีร์โบราณและพัสดุ ช่วงเดือนมิถุนายน-กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๘ จำนวนทั้งสิ้น ๔ ครั้งๆ ละ ๓ วัน โดยดำเนินงานเสร็จสิ้นไปแล้วเพียงบางส่วน เพราะยังมีคัมภีร์โบราณและพัสด้อีกจำนวนมาก ซึ่งจะต้องหาเวลาและโอกาสในการสานต่อโครงการนี้ต่อไป ส่วนคัมภีร์โบราณและพัสดุที่ได้ทำทะเบียนและถ่ายภาพดิจิทัลแล้ว ศูนย์โบราณศึกษาฯ จะได้เผยแพร่ในฐานข้อมูลพิพิธภัณฑ์ออนไลน์ (E-Museum) โดยความร่วมมืออย่างดียิ่งของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ใช้ชื่อว่า “พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนหนองเงือก” (<http://www.emuseum.in.th/watnong-ngueak>)

เอกสารประกอบการเสวนาวิชาการและการรายงานผลการดำเนินงานในครั้งนี้ ประกอบด้วยรายชื่อคัมภีร์โบราณและพัสดุที่สำรวจ ทำทะเบียน ตลอดจนถ่ายภาพเสร็จสิ้นแล้ว และงานปริวรรตเรื่อง “มูลวัดหนองเงือก” จากคัมภีร์พัสดุที่พบในการสำรวจครั้งนี้ด้วย

อนึ่ง สำนักศิลปะและวัฒนธรรม และสาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พร้อมด้วยสำนักงานพิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนบ้านหนองเงือก ยังมีแผนในการทำงานร่วมกันเพื่อทำทะเบียน และจัดทำข้อมูลวัตถุจัดแสดง ตลอดจนการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของชุมชนในโอกาสต่อไปด้วย

ศูนย์โบราณศึกษา

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

คำกล่าวเปิดงาน

การเสวนาและนำเสนอข้อมูลการสำรวจคัมภีร์ใบลาน

วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ สำนักงานวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนบ้านหนองเงือก
ตำบลแม่แรง อำเภอบำเหน็จ จังหวัดลำพูน

เรียนท่านผู้มีเกียรติทุกท่าน

ใบลานเป็นเอกสารชั้นต้นที่มีความสำคัญต่อวงวิชาการเป็นอย่างมาก เนื่องจากในอดีตบรรพบุรุษได้บันทึกสรรพวิชาการ คติความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิตและการสร้างสรรค์ของผู้คนในท้องถิ่น โดยใช้ตัวอักษรที่ใช้ในวัฒนธรรมนั้นเขียนบันทึกไว้ ซึ่งก็คือ อักษรธรรมล้านนาหรือตัวเมือง ข้อมูลที่อยู่ในใบลานเหล่านี้ สะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญา วิถีชีวิต ความศรัทธา ความเชื่อของชุมชน ซึ่งมีคุณค่าต่อการศึกษาและควรได้รับการส่งเสริม ถ่ายทอดความรู้ดังกล่าวให้ชนรุ่นหลังได้รู้จักใช้ประโยชน์จากความรู้เหล่านี้ซึ่งปัจจุบันใบลานเหล่านี้กำลังจะสูญหายไปกาลเวลาไม่ใช่แค่เพียงใบลานเท่านั้นแต่ภูมิปัญญาอันล้ำค่าที่อยู่ในใบลานก็อาจจะดับสูญตามไปด้วย ซึ่งสำนักศิลปะและวัฒนธรรม ได้เล็งเห็นความสำคัญของใบลาน จึงได้จัดทำโครงการศูนย์ใบลานศึกษาขึ้น เพื่อรวบรวมใบลานอันทรงคุณค่าเหล่านี้จากวัดต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศในรูปแบบของของดิจิทัล เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ภูมิปัญญาที่ล้ำค่าในใบลานออกสู่สาธารณะและเป็นการอนุรักษ์เอกสารคัมภีร์ใบลานโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ที่ผ่านมามีหน่วยงานต่างๆ ได้ทำการอนุรักษ์และเผยแพร่เอกสารโบราณแล้วจำนวนหนึ่ง แต่ยังมีเอกสารโบราณอีกจำนวนมากที่ขาดการอนุรักษ์ ศึกษา และเผยแพร่อย่างเป็นระบบ ในการนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โดย ศูนย์ใบลานศึกษา สำนักศิลปะและวัฒนธรรม จึงได้จัดเสวนาและนำเสนอข้อมูลผลการสำรวจคัมภีร์ใบลานขึ้น

บัดนี้ได้เวลาอันเป็นสิริมงคลแล้ว ข้าพเจ้าจึงขอเปิดงานเสวนาและนำเสนอข้อมูลผลการสำรวจคัมภีร์ใบลาน ณ บัดนี้

โครงการเสวนาและนำเสนอข้อมูลผลการสำรวจคัมภีร์ใบลาน

๑. หลักการและเหตุผล

ใบลานเป็นเอกสารชั้นต้นที่มีความสำคัญต่อวงวิชาการเป็นอย่างมาก เนื่องจากในอดีตได้บันทึกสรรพวิชาการ คติความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิตและการสร้างสรรค์ของผู้คนในท้องถิ่น โดยใช้ตัวอักษรที่ใช้ในชุมชนนั้นเขียนบันทึกไว้ ซึ่งก็คือ อักษรธรรมล้านนาหรือตัวเมือง ข้อมูลที่อยู่ในใบลานเหล่านี้ สะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญา วิถีชีวิต ความศรัทธา ความเชื่อของชุมชน ซึ่งมีคุณค่าต่อการศึกษาและควรได้รับการส่งเสริม ถ่ายทอดความรู้ดังกล่าวให้ชนรุ่นหลังได้รู้จักใช้ประโยชน์จากความรู้เหล่านี้ซึ่งปัจจุบันใบลานเหล่านี้กำลังจะสูญหายไปกาลเวลาไม่ใช่แค่เพียงใบลานเท่านั้นแต่ภูมิปัญญาอันล้ำค่าที่อยู่ในใบลานก็อาจจะดับสูญตามไปด้วย ซึ่งสำนักศิลปะและวัฒนธรรมได้เล็งเห็นความสำคัญของใบลาน จึงได้จัดทำโครงการศูนย์ใบลานศึกษาขึ้น เพื่อรวบรวมใบลานอันทรงคุณค่าเหล่านี้จากวัดต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศในรูปแบบของของดิจิทัล เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ภูมิปัญญาที่ล้ำค่าในใบลานออกสู่สาธารณะและเป็นการอนุรักษ์เอกสารคัมภีร์ใบลานโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ที่ผ่านมามีหน่วยงานต่างๆ ได้ทำการอนุรักษ์และเผยแพร่เอกสารโบราณแล้วจำนวนหนึ่ง แต่ยังมีเอกสารโบราณอีกจำนวนมากที่ขาดการอนุรักษ์ ศึกษา และเผยแพร่อย่างเป็นระบบ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น สำนักศิลปะและวัฒนธรรม จึงได้จัดโครงการเสวนาทางวิชาการในหัวข้อ การเสวนาและนำเสนอข้อมูลผลการสำรวจคัมภีร์ใบลาน ขึ้นทั้งนี้เพื่อจะทำให้เกิดองค์ความรู้และมุมมองที่กว้างขวางต่อวงวิชาการด้านภูมิปัญญา อักษรศาสตร์ และวัฒนธรรม กระตุ้นให้ชุมชนเกิดการอนุรักษ์หวงแหนมรดกทางวัฒนธรรมต่อสิ่งที่บรรพบุรุษสร้างไว้ หันมาใส่ใจในเรื่องของศิลปธรรมจรรยามากขึ้น ตลอดจนถึงเป็นการยืดอายุของเอกสารโบราณก่อนที่เอกสารอันทรงคุณค่าเหล่านี้จะสูญหายไปตามกาลเวลา โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วย จึงเท่ากับการคงไว้ซึ่งภูมิปัญญาแขนงต่างๆ ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อนำเสนอองค์ความรู้ด้านเอกสารโบราณและแนะนำฐานข้อมูลคัมภีร์ใบลาน
๒. เพื่อรายงานผลการลงพื้นที่สำรวจคัมภีร์ใบลานของวัดหนองเจือก อำเภอบ้านฝาง จังหวัดลำพูน
๓. เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าความรู้ด้านจากคัมภีร์ใบลานและกระตุ้นให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์หวงแหนมรดกทางวัฒนธรรม

๓. กลุ่มเป้าหมาย

๑. นักวิชาการด้านภาษา วรรณกรรมและศิลปวัฒนธรรม สถานศึกษา
๒. เยาวชน นักเรียน นักศึกษา
๓. กลุ่มบุคคลทั่วไป

๔. วันเวลาและสถานที่จัดงาน

วันศุกร์ที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ – ๑๖.๐๐ น.

ณ สำนักงานวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนบ้านหนองเจือก อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

๕. ลักษณะกิจกรรม

- เสวนาวิชาการองค์ความรู้จากโบราณ โดยวิทยากร จากสำนักงานวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนบ้านหนองเจือก และศูนย์โบราณศึกษา สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
- แนะนำฐานข้อมูลคัมภีร์โบราณออนไลน์ วิธีการใช้งาน และการนำไปใช้ประโยชน์
- เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์บ้านหนองเจือก

๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. องค์ความรู้ด้านเอกสารโบราณ อักษรศาสตร์
๒. นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนนักวิชาการ และผู้สนใจทั่วไป ได้ตระหนักถึงมรดกทางวัฒนธรรมและการปรับใช้เทคโนโลยี
๓. เกิดการเผยแพร่ อนุรักษ์ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ในเอกสารโบราณ
๔. สร้างคนรุ่นใหม่และสามารถนำองค์ความรู้ในเอกสารโบราณไปใช้ประโยชน์
๕. ผู้ที่เข้าร่วมเกิดจิตสำนึกที่ดีในการอนุรักษ์เอกสารโบราณและหันมาสนใจศึกษาองค์ความรู้ แขนงด้านต่างๆ ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมมากยิ่งขึ้น

กำหนดการ

การเสวนาและนำเสนอข้อมูลการสำรวจคัมภีร์ใบลาน

วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ สำนักงานวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนบ้านหนองเงือก

ตำบลแม่แรง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดลำพูน

- ๐๘.๐๐ น. เดินทางออกจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
- ๐๙.๓๐ น. ลงทะเบียนเข้าร่วมงาน
- ๑๐.๐๐ น. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชนาภ สิตานุรักษ์ ผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม กล่าวเปิดงาน และกล่าวต้อนรับโดย อาจารย์บุญสุ่ม อินกองงาม หัวหน้าผู้ดูแลสำนักงานวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนบ้านหนองเงือก
- ๑๐.๓๐ น. เสวนาวิชาการองค์ความรู้จากใบลาน โดยวิทยากร
- นายสุทัศน์ กาปัญญา กรรมการผู้ดูแลสำนักงานวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนบ้านหนองเงือก
 - นายอภิรักษ์ ตาเสน เจ้าหน้าที่ศูนย์ใบลานศึกษา สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
 - นายดิเรก อินจันทร์ เจ้าหน้าที่ศูนย์ใบลานศึกษา สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
- ๑๒.๐๐ น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- ๑๓.๐๐ น. แนะนำฐานข้อมูลคัมภีร์ใบลานออนไลน์ วิธีการเข้าใช้งาน และการนำไปใช้ประโยชน์
- ๑๔.๐๐ น. เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์บ้านหนองเงือก
- ๑๕.๐๐ น. ปิดการเสวนาวิชาการ และเดินทางกลับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

หมายเหตุ: กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม
อาหารว่างและเครื่องดื่ม ระหว่างการเสวนา

รายการผลการดำเนินงาน การสำรวจ ทำทะเบียน และถ่ายภาพคัมภีร์ใบลาน/พับสา วัดหนองเจือก

ระหว่างวันที่ ๑๕ มิถุนายน – ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๘ ศูนย์ใบลานศึกษา สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้ดำเนินงานตามโครงการสำรวจ ทำทะเบียน และถ่ายภาพคัมภีร์ใบลานของวัดหนองเจือก ต.แม่แรง อ.ป่าซาง จ.ลำพูน รวมเวลาในการดำเนินงานทั้งสิ้น ๑๒ วัน สรุปผลการดำเนินงานได้ดังนี้

คัมภีร์ใบลานและพับสาที่เป็นสมบัติหรืออยู่ในการดูแลของวัดหนองเจือก จัดเก็บไว้ในสถานที่ต่างๆ ดังนี้

- ๑) ภูมิสงฆ์ วัดหนองเจือก
- ๒) หอพระไตรปิฎก วัดหนองเจือก
- ๓) พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนบ้านหนองเจือก

ที่ผ่านมาเคยมีการสำรวจและทำทะเบียนคัมภีร์ใบลานวัดหนองเจือกมาแล้วหลายครั้ง (ตามที่พบหลักฐาน) ดังนี้

- ๑) พ.ศ.๒๕๐๖ มีการทำทะเบียนคัมภีร์ใบลาน ดังพบรายนามการจารอักษรและตัวเลขไว้
- ๒) พ.ศ.๒๕๒๐ หอสมุดแห่งชาติ ได้สำรวจคัมภีร์ใบลานตามวัดต่างๆ โดยได้มาสำรวจและทำทะเบียนคัมภีร์ใบลานวัดหนองเจือก จำนวน ๓๘๖ เรื่อง
- ๓) พ.ศ.๒๕๒๓ สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้สำรวจ ทำทะเบียน และถ่ายภาพไมโครฟิล์ม คัมภีร์ใบลานและพับสา (บางส่วน)
- ๔) พ.ศ.๒๕๕๔-๒๕๕๕ คณะศิษย์วัดหนองเจือก ได้สำรวจคัมภีร์ใบลานบางส่วน (พระไตรปิฎกและคัมภีร์ภาษาบาลี) แล้วย้ายคัมภีร์ใบลานจากหอไตรเดิม มาไว้ที่พิพิธภัณฑ์ฯ

จากการสำรวจคัมภีร์ใบลานและพับสาของวัดหนองเจือกในครั้งนี้ คณะทำงานได้สำรวจ ทำทะเบียน และถ่ายภาพเฉพาะในส่วนที่จัดเก็บไว้ที่พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนบ้านหนองเจือกเท่านั้น โดยได้ทำทะเบียนคัมภีร์ใบลานแล้วเสร็จเพียงบางส่วน (ประมาณ ๑ ใน ๓) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- ทำทะเบียน และถ่ายภาพดิจิทัล คัมภีร์ใบลาน จำนวน ๖๐ มัด (จำนวน ๗๓๓ ผูก)
- ทำทะเบียน คัมภีร์ใบลาน จำนวน ๙๗ มัด (จำนวน ๗๘๖ ผูก)
- ทำทะเบียน และถ่ายภาพดิจิทัล พับสา จำนวน ๑๙ เล่ม

องค์ความรู้หรือสิ่งที่ได้จากการศึกษาคัมภีร์ใบลานและพัสดวัตหนองเงือก

รูปอักษรและธรรมเนียมการจารใบลานหรือเขียนพัสดในเอกสารเก่าๆ นั้น ส่วนมากจะเป็นแบบไทลื้อ-ยอง เพราะวัดหนองเงือกเป็นที่ตั้งของชุมชนไทลื้อที่อพยพมาจากเมืองยอง เอกสารในยุคต่อมาพบว่าใช้รูปลักษณะอักษรและอักษรวิธีคล้ายกับแบบอักษรล้านนามากขึ้น รวมถึงพบการใช้อักษรไทยและเลขอารบิกด้วย

ชื่อ “วัดหนองเงือก” ในข้อความท้ายใบลานหรือหน้าทับ พบว่ามีการเรียกชื่อแตกต่างกันไป บางครั้งสร้อย หรือคำต่อท้ายด้วย ถือเป็นธรรมเนียมที่พบได้ทั่วไป ดังนี้

- วัดหนองเงือกชัยพรวาล้อม ป่าหมากอ้อมนุเนื่อง
- วัดหนองเงือกแก้วกว้างดอนทันสนมหาโพธิโชติการาม อุตมคามนิสสายวาสิสุขสวัสดิ์
- วัดหนองเงือกชัยแก้วกว้าง ท่าทางเมืองหริภุญชัยเวียงหิน
- วัดบวกเงือก / บ้านบวกเงือก โขงเขตห้องท้องทักษิณะธาตุเมืองหริภุญชัยนพบุรี
- วัดดอนเงือก

พบว่าคัมภีร์บางส่วนนำมาจากวัดอื่น หรือพระภิกษุวัดอื่นจาร แต่พบในพิพิธภัณฑฯ เช่น วัดเจดีย์ดินดอยพระนอนม่อนช้าง วัดป่าบุก วัดกอกตู วัดบ้านดอนหลวง วัดเหล่ายาว (วัดเหล่ายาวไชยแก้วแก้ว ท่าทางเมืองหริภุญชัย แคว้นบ้านหุ้จรงรีสุขวดี) วัดนางเก็ง (ป่าไม้ทันสนมหาโพธิโชติการาม) วัดนางข้าน้อย (วัดสาข้าน้อย) วัดหนองดอย และวัดดอนชัย (วัดอัสสะดอนไชย ที่ข้างหล่มปทุมมา แห่งห้องเมืองหริภุญไชย)

คัมภีร์ใบลานที่เก่าแก่ที่สุด (ที่พบจากการสำรวจในปัจจุบัน) คือ บาลีจุลวักค์ จำนวน ๒๕ ผูก จารเมื่อ จ.ศ.๑๑๑๓ (ตรงกับปี พ.ศ.๒๒๙๔) แต่ไม่ได้ระบุว่าจารที่ใด เมื่อเทียบปีของการเริ่มสร้างวัดหนองเงือก คือ พ.ศ.๒๓๗๑ แสดงว่าใบลานฉบับนี้จารหรือสร้างที่วัดอื่นแล้วต่อมามีผู้นำมาไว้ที่นี่

คัมภีร์ใบลานที่มีเนื้อหาเป็นพระไตรปิฎกส่วนมากจะจารในช่วงของครูบาอุปละ (พ.ศ.๒๔๐๐-๒๔๑๖) รองลงมาคือยุคที่ครูบาปารมี (พ.ศ.๒๓๗๑-๒๔๐๐) เจ้าอาวาสรูปแรกของวัดหนองเงือก

จากข้อความท้ายคัมภีร์ใบลานหลายผูก มีบันทึกเรื่องราวประวัติศาสตร์ท้องถิ่นไว้ด้วย เช่น

- บาลีปริวาร ผูก ๒๒ (จ.ศ.๑๒๒๒) ระบุว่า “ข้าตนน้อยสุริยะเขียนปางเมื่อปฏิบัติธุหลวงอุปละ วัดหนองเงือกแก้วกว้าง ท่าทางเมืองหริภุญชัยเวียงหิน ยามเมื่อบิดจันแทนพระเจ้าวันนั้นแล ข้าเปนธู ๒ วัสสาทั้งนั้นแล ฯ” บอกถึงการประดับตกแต่งฐานชุกชีพระประธานในวิหาร พ.ศ.๒๔๐๓

- สมันตปาสาทิกา ผูก ๘ จ.ศ.๑๒๓๘ ระบุว่า “เขียนคำชูครูบาอุปละ วัดหนองเจือก ปางเมื่ออยู่เมตตาวัดใหม่ประตูลงหลวงพระนอน” แสดงว่า วัดเจติยพระนอนม่อนช้าง สร้างประมาณปี พ.ศ. ๒๔๑๙

- สุตตสังคหะ ผูก ๖ (จ.ศ.๑๒๗๕) ระบุว่า “พรหมจักษักภิกขุลิขิต ปางเมื่ออยู่ปฏิบัติสาธุหลวงเจ้าญาณะ วัดหนองเจือก ปางเมื่อชำระสหายเทก้อพระเจ้าในวิหาร เดือนเจียงขึ้น ๕ ค่ำ ข่อยแต่แล” บอกถึงช่วงวันเวลาที่มีการสร้างพระพุทธรูปปูนปั้นในวิหารวัดหนองเจือก เมื่อ พ.ศ.๒๔๕๖

ในส่วนของพับสาวัดหนองเจือก มีความหลากหลายด้านเนื้อหา ทั้งที่เป็นบทสวดมนต์ ตำราโหราศาสตร์ การคำนวณปฏิทิน คาลา และตำรายา นอกจากนั้นยังพบบันทึกประวัติสำคัญของวัดไว้ด้วย เรียกว่า “มูลวัดหนองเจือก” อยู่ท้ายพับสา จำนวน ๓ ฉบับ ได้แก่ ๑) สังคินีมาติกา ๒) มูลโลก และ ๓) พับสูตมนต์ (พ.ศ.๒๔๖๙) มีเนื้อความคล้ายกัน คือกล่าวถึงเหตุการณ์สำคัญในช่วง พ.ศ. ๒๓๗๑-๒๔๔๑ เช่น การตั้งวัด สร้างหรือบูรณปฏิสังขรณ์ต่างๆ และลำดับเจ้าอาวาส แต่ข้อความที่พบในท้ายพับสาเรื่องสังคินีจะยาวกว่า ส่วนพับสูตมนต์จะกล่าวถึงช่วงที่ครูญาณะอาพาธและมรณภาพเท่านั้น (ดูเนื้อความฉบับเต็มที่เอกสารปริวรรตในรายงานนี้)

ผลการดำเนินงานสำรวจ ทำทะเบียนและถ่ายภาพคัมภีร์ใบลานและพับสาวัดหนองเจือกในครั้งนี้ดำเนินงานได้เพียงบางส่วน หากดำเนินงานเสร็จสิ้นสมบูรณ์ ก็จะทำให้การศึกษา หรือสืบค้นข้อมูลได้ง่ายและสะดวกยิ่งขึ้น ตลอดจนอาจจะได้เกร็ดความรู้หรือข้อมูลใหม่ๆ เกี่ยวกับวัดหรือชุมชนนี้ได้เพิ่มขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการต่อไป

มูละวัตหนองเงือก*

สำเนา ครุบาอุปละ เกิดปีเมืองเป้า จุฬสักราชได้ ๑๑๗๙ ตัวแล เถิงปีเมืองไค้ จุฬสักราช ๑๑๙๐ ตัว ได้เป็นกระโยม พ่อเถ้าไซผู้เป็นพ่อ จึงมีใจใคร่สร้างวัด จึงจักไปจำหาฟัวหาหาถือกับเถ้าแก่ทั้งหลาย คนใดก็ว่ายีนดีที่สุด ตกลงเป็นสามัคคีกันชุนคนแล้ว จึงไปนิมนต์เอาครุบาปารมี ที่สร้างวัดสาธเข้าน้อยปายาง มาตั้งวัดหนองเงือกที่นี่ ปดมะหัวที่ก่อนแล ฯ

เถิงปีเมืองไค้นั้น ครุบาอุปละ อายุได้ ๑๑ ปี ได้มานอนกับครุบาปารมี วันมานอนวันหัวที่นั้น ตราบได้เป็นพระเป็นพุได้ ๒๐ วัสสาแล ฯ

เถิงปีรวายสี จุฬสักราชได้ ๑๒๑๘ ตัว เถิงเดือน ๔ ลง ๘ ค่ำ เมง ๑ ไทยรวายสง่า ได้สร้างปกวิหารหลังนี้แล ยังไปทันแล้วบวรมวณเทื่อ เข้าสู่เดือน ๕ เดือน ๖ เถิงเดือน ๗ ลง ๔ ค่ำ เมงวัน ๒ ไทยร่วงเม็ด เป็นพระญวันแล ฯ เข้าสู่เดือน ๘ ลง ๕ ค่ำ เป็นปีเมืองไค้ จุฬสักราชได้ ๑๒๑๙ ตัว เมงวัน ๔ ไทยร่วงเป้า มหาสมณะครุบาปารมีเจ้า ก็ได้เถิงอนิจจกัมมไปแล ฯ

เถิงเดือน ๙ ใต้ปีนั้น ขึ้น ๑๕ เมงวัน ๑ ไทย รวายยี่ ปลงสบวันนั้น เอาไว้ ๒๖ วันแล ได้หื้อทานอัฐบริกขารปฎิวัตธาประสาธ หื้อทานกับพระวิหาร ปีเมืองไค้ จุฬสักราชได้ ๑๒๑๙ ตัวแล ฯ

ถัดนั้นมาครุบาอุปละ อายุได้ ๔๑ ปี วัสสาได้ ๒๐ วัสสา เป็นเจ้าอธิการแทนปีนั้นแล ฯ

อยู่สืบมาถึงปีรวายไจ้ จุฬสักราชได้ ๑๒๔๘ ตัว เดือน ๑๐ ใต้ ออก ๑๐ ค่ำ เจ้าหลวงเหมพินธุเป็นเจ้าหอหน้า ชำนิมนต์ไปตั้งวัดดินดอยพระนอนม่อนช้าง อยู่เมตตาได้ ๑๕ ปี ฯ

เป็นปีเต่าสี จุฬสักราชได้ ๑๒๕๔ ตัว อายุท่านได้ ๗๕ ปี ท่านก็ได้มาทรงพยาธิ ออกวัสสาแล้ว เดือนเจียงใต้ ลง ๕ ค่ำ ได้ลงมาสถิตเคราะห์อยู่ที่วัดหนองเงือกที่นี่ เถิงเดือนยี่ ลง ๕ ค่ำ ยามกลองแลง ท่านก็ได้อนิจจกัมมไปตามกัมมของท่าน ที่วัดหนองเงือกหนึ่งแล ฯ เอาไว้ ๗ วัน ก็ปลงสบแล เหตุว่าเข้าแพง เวลาท่านอนิจจกัมมนั้น เข้าเปลือก ๕ พันตาซึ่งเป็นแถบ แทงค่าคนรักกันแท้จึงได้แล เข้าใหม่เกี่ยวแล้วดีแล้ว ข้าวเอาเลี้ยงกันทั้งวันแลท่านเหียว ฯ

ที่นี้จักกล่าวมูละวัตหนองเงือกที่นี้หื้อรู้ก่อนแล ฯ คันว่าครุบาอุปละ ขึ้นไปตั้งอยู่วัดดินดอยแล้ว ก็ปลงวัดไว้กับหื้อสาธุเจ้าไชยวงสา อยู่วัดบ้านยู้ ท่านมาเป็นลูกสิกข์มาเรียนธัมม หื้อเป็นเจ้าอธิการแทน ปีรวายไจ้ จุฬสักราชได้ ๑๒๔๘ ตัว อายุได้ ๔๙ ปี หนีไปอยู่วัดดอนทองได้ ๔ วัสสา อายุท่านได้ ๕๗ อนิจจกัมมไปแล ฯ

* ปรีวรรตแบบเทียบอักษรและปรับคำ โดย นายสันติสุข จินะโสต นักศึกษาโปรแกรมพัฒนธรรมศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปรีวรรตจากคัมภีร์ธรรม (พับสา) เรื่อง “สังคินี มาติกาปาฬิอิธัมมา แลกลีสพันปลาย ๕ ร้อย” วัดหนองเงือก ฯ

แล้วยกทัพหลวงไชยโยสัทธิ เป็นเจ้าอธิการแทนปีเต่าสันั้น จุฬสักราชได้ ๑๒๕๔ ตัว อายุท่านได้ ๔๕ วัสสา ๒๔ ได้ ๑๘ ปี เถิงปีกตเส็ด จุฬสักราชได้ ๑๒๗๒ ตัว เดือน ๖ ลง ๑๑ ค่ำ อายุท่านได้ ๖๓ อนิจกัมมีไปแล ฯ

แล้วยกฐานะ เกิดปีกตเส็ด จุฬสักราช ๑๒๓๑ ตัว อายุ ๔๒ วัสสา ๒๒ แทนปีกตเส็ด สัักกะ ๑๒๗๕ ตัว ปีกำเป่า ได้สร้างพระเจ้าชัยขวแทนแก้ว เปลี่ยนชื่อฟ้า ป่านลม แล้ว พ.ศ.๒๔๕๖ จลอง เป็นครั้งที่ ๑ ฯ

เถิงปีกาบปี สัักกะ ๑๒๗๗ เดือน ๘ ออก ๘ ค่ำ ลมหลวงมะเห็บหลวง พัดสาลาบาตร ๔ หลัง หอธัมม ๑ หลัง กุฎีโรง ๑ หลัง ขวนกันคึดสร้างสาลาบาตร ๔ หลัง มหากัจจายนเถรชัยขว ทานจลอง เป็นครั้งที่ ๒ ฯ

เถิงปีร้างเร้า สัักกะ ๑๒๘๓ ตัว ได้สร้างจตุรมุขหน้าวิหาร ทานจลองเป็นครั้งที่ ๓ ฯ

เถิงปีกำไค้ สัักกะ ๑๒๘๕ ตัว ได้สร้างโรทาน เป็นครั้งที่ ๔ ฯ

เถิงปีกาบใจ สัักกะ ๑๒๘๖ ตัว พุทธสักราช ๒๔๖๗ ได้ก่อเจดีย์ธาตุ แล้วทานจลองเป็นครั้งที่ ๕ ฯ

เถิงปีกตเส็ด สัักกะ ๑๒๙๑ ตัว ปีมะเสง ได้สร้างโรงอุโบสถ ปลุกสิมมาแล้วหื้อทานจลองเป็นครั้งที่ ๖ ฯ

พ.ศ. ๒๔๗๒ แลได้สร้างพุทธรูปแถมที่ในอุโบสถ ๓ องค์ เมื่อเดือน ๑๐ ขึ้น ๗ ค่ำ รวมกันค่าทานจลองเป็น ๖ ครั้งแล ฯ เวลาสร้างอุโบสถนั้น อายุข้าผู้เฝ้าได้ ๖๑ แลท่านเหย ฯ

ที่นี้มูลมูลลาตั้งวัดหนองเงือกที่นี้แล้ว แลตั้งเจ้าอธิการสืบต่อกันมาดังนี้ คือ ครูบาปารมี เป็นปณะถ้วน ๑ ฯ ครูบาอุปละ เป็นพุตียะตนถ้วน ๒ ฯ ธุเจ้าไชยวงสา เป็นตติยะ ถ้วน ๓ ฯ ธุพี่หลวงไชยโยสัทธิ เป็นจตุตถะ ตนถ้วน ๔ ฯ ธุฐานะ เป็นปัญจมะ ตนถ้วน ๕ ลำดับกันมาดังนี้แล ฯ

ต่อนั้นมาเถิงปีชวด พ.ศ. ๒๔๗๙ ตัว เดือนเชษฐภุชณะ จันทวารโอง ไทยภาสาวา กลงกับปีรวายใจ จุฬสักราชได้ ๑๒๙๘ ตัว เดือน ๗ ลง ๓ ค่ำ เมงวัน ๒ ยามกองงาย ได้รื้อวิหารหลังเก่า วิหารชดทั้งหลังชด ๑ ทั่วหน้า ๓ ชด ทั้งจตุรมุขเป็น ๖ ห้อง อันชราหลุคร่า มีอายุได้ ๘๑ ปีนันเสีย ฯ แล้วเถิงวัน ๕ ค่ำ ยามกองงาย ก็ได้พร้อมใจกัน สัทธาทั้ง ๒ คณา ทั้งพายแลพายนอก พายในหมายมีครูบาฐานะเป็นผู้เฝ้า เป็นเจ้าอธิการ อายุได้ ๖๘ วัสสาได้ ๔๘ พระพรหมปณญาอายุได้ ๔๖ เป็นบารกา รับรองจัดการ พระยง องค์ ๑ พระลาง องค์ ๑ พระเชิน องค์ ๑ รวมมีภิกขุ ๕ องค์ด้วยกัน สามเณร ๒๐ องค์ กระโยม ๑๘ คน สัทธาคิลานุปัฏฐากรวม ๘๘ หลังคาเรือน พร้อมกับด้วยกันก็ช่วยกันลงมือขุดรากถอนขึ้นไปทั้งวัน จนเถิงปีใหม่ เดือน ๘ ออก ๕ ค่ำ เมงวัน ๕ ไทยเต่าสันั้นเป็นพระญวันแล ก็ไปทันแล้วหื้อ ฯ คันเถิงปีใหม่แล้ว เป็นปีเมืองเป่า จุฬสักราช ๑๒๙๙ ตัว เดือน ๙ ลง ๑๐ ค่ำ เมงวัน ๖ ไทยเต่าเส็ด ยามตุดเช้า ก็จิงจักได้ต่างเครื่องไม้ทั้งบนแล ตั้งหันไปก็ช่วยกันกะทำแต่งแปลงไปใจๆ เถิงเดือนยี่เพ็ง ก็ต่างชื่อฟ้า ป่านลม ห้อง ๑ ก่อนแล ฯ นับเดือนแล้ววันกะทำการ แลชาดการได้ ๑๐ เดือน ปลาย ๑ วัน วันชาดการประหมณเดือนเสสแล ฯ เสี่ยงวัตถุ ๒,๔๐๐ รูปีเสส อยู่กองแล ฯ

ถึงเดือน ๔ ลง ๖ คำ ยามแตรเที่ยง ก็ได้หยาดน้ำหมายทานแล จลองเป็นครั้งที่ ๗ แล ฯ
 คล่าเป็นเจ้าอธิการมาถึงนี้แล ฯ

อิมินา มหาวีรํ ทานํ สมมาสมพุทฺธสฺส โคตมสฺส อฏฺฐปรีกฺขาทาเนน มหาอฏฺฐปรีกฺขาทาเนน สมณปรีกฺขาทาเนน ทารุณญํทาเนน มหาทารุณญํทาเนน ทารุปีถํ มหาสีลาปีถํ มหาสีลาปีถํ ทาเนน มลฺลขุสํ มหามลฺลขุสํทาเนน นานาวตฺถทาเนน อเกฺยฺช อสาธาณ สพฺพโลกิยโลกุตฺตร สพฺพสมปตฺติํ อรหฺนตา อรหฺนตี มคฺคญาณํ ทินฺนํ นิพฺพาน ปจฺจโย โหนตุ โน นิจฺจํ ฐวํ ฐวํ ฯ

ฝ่ายทั้งนอก มีหนานอุตตมาจารย์ หนานน้อยอริยวงศ์เป็นหัวหน้า แลสัทธิเจ้าแก้วหนุ่มทั้งหลาย บ่คนนับไว้ได้แล ท่านทั้งหลายเหยีย อย่างน้อยใจเทื่อะ ฯ

ทูลลงสนญาณะ ได้มรณภาพเมื่อวันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ.๒๔๙๐ อายุท่านได้ ๗๘ ปีแล ฯ แล้วได้ยกทุเจ้าพรหมปัญญา พรหมเสโน เป็นเจ้าอธิการ อายุท่านได้ ๖๐ ปี วัสสาท่านได้ ๓๙ วัสสา ยกเป็นเจ้าอธิการเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ.๒๔๙๐ แลท่านเหยีย ฯ

เมื่อท่านพรหมปัญญา ได้เป็นเจ้าอธิการตนถ้วน ๖ ท่านก็ได้ชักชวนเจ้าภิกขุแลสามเณร แลสัทธิศิลาณูปัญญาภ ชุผู้ชุกชุมใหญ่่น้อยชายอิง ก็ได้สร้างศาลา ลังด้านหนเหนือ อันเจือก่อด้วยหินสีลาแลง แดงร่ามงามบ่น้อย อันเป็นที่ไผ่ห้อยแลระเม็กแก่สายตาแห่งผู้รู้แลเห็น ยาวประมาณว่าได้ ๒๕ ห้องพอดี ก็ได้จลองเป็นครั้งที่ ๑ แล ฯ

ถัดนั้น ก็ได้สร้างโรงเรียนประชาบาลหลัง ๑ หล่อด้วยหินคอนกรีต โบกด้วยปูนสีเมนต์ โรงเรียนหลังนี้ก็งามบ่น้อย การใหญ่่น้อยก็หากพองามบ่น้อย เกือบถึงร้อยสอกพอดี ก็ได้จลองเป็นครั้งที่ ๒ หยาดน้ำหมายทานเมื่อ พ.ศ.๒๕๐๐ กิ่งสวัดต์ มอบไว้เป็นที่สักสากุลบุตรกุลธิดาต่อไป ฯ

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ.๒๕๐๒ ท่านก็ได้ชักชวนสัทธิทั้งพายในแลพายนอก รื้อกุฎีหลังเก่าที่ติดคะตึกหอธัมม์ แล้วสร้างขึ้นใหม่ที่เดิม สำเร็จบริบูรณ์ ได้ธำบุญจลอง เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๓ เป็นวันหยาดน้ำหมายทานวันนั้นแลท่านเหยีย ฯ

พอมมาถึงวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๐๔ เดือน ๔ เพ็ง ขึ้น ๑๕ ค่ำ พร่ำว่าได้ ๙ นาฬิกา ๕ นาที ท่านก็ได้มรณภาพไปในเวลานั้น ท่านเจ้าครูบาพรหมปัญญา รวมอายุได้ ๗๓ ปี แล ฯ

เวลานั้นพระศรีโว โพธิ์โส เป็นบารกา พร้อมกับด้วยพ่อหลวงคง ฐาริน อันเป็นหลาน แลเป็นผู้ใหญ่บ้าน พร้อมกับด้วยลูกหลานแลสัทธิธรรมา หลังคาเรือน ได้ธำบุญส่งสการท่านในปีนั้นแล ฯ

ในเวลากาละนั้น สัทธิสันนิบาตทานเข้ามี ๒๘๗ หลังคาเรือน กับด้วยกันแล ฯ ต่อมาคณะสังฆะก็ได้ยกเอาพระศรีโว ขึ้นเป็นพระอธิการสืบมา ตั้งในวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๐๔ แล เวลานั้นพระศรีโว อายุได้ ๒๘ ปี เกิดปีระกา กล่าเฝ้า พ.ศ.๒๔๗๖ ฯ

ต่อมาพระศรีโว พร้อมด้วยสิกขิโยม แลสัทธิศิลาณูปัญญาภ ได้สร้างศาลาการเปรียญด้านหนใต้ แล้วเสร็จธำบุญจลองในวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๐๗ จลองเป็นครั้งที่ ๑ แล ฯ

ต่อมาได้พร้อมใจกัน ทั้งภายในแลภายนอก พวกกันบูรณะศาลาบาตรหลังน้อยด้านหน้าวิหาร พร้อมกันนั้นได้เปลี่ยนช่อฟ้า ป้านลมวิหารด้วย แลได้สร้างพระเวสสันดรในวิหาร แลมีอุปาสะกะพ้อ หนานเปี้ย จอมจันยอง แลแม่ฟุง จอมจันยอง ภริยาเป็นเคล้า พร้อมกับด้วยเจ้าสัทธิาททั้งหลายอุกๆ หลังคาเรือนได้สร้างอื่นๆ แดหลายอย่าง เป็นต้นว่าถนุนทางไปบ้านป่าคา แลสะพาน (ข้าว) หน้าวัด แลเวจจุกฏี (ท่อมวัด) แดม ๑ หลังแล อำบุญจลองเป็นครั้งที่ ๒ แล ฯ

ต่อมา ในวันเดือน ๗ เหนือเพ็ง พร้อมกับพระภิกษุสามเณรแลสัทธิาทอุกๆ หลังคาเรือนได้รื้อ หลังคาอุโบสถ เปลี่ยนตัวหลังคาเสียใหม่ ดินมุงก็เปลี่ยน พร้อมกับด้วยช่อฟ้า ป้านลม สัทธิาคำหมาย มี พ้อหนานเปี้ย แม่ฟุง จอมจันยอง บริจาค ๒,๕๐๐ บาท เจ้าพ่อพวน มหารัตน์ บริจาค ๑,๐๐๐ บาท ถัดนั้นหมายมีคณะสัทธิาททั้งหลายอุกๆ หลังคาเรือน บริจาคตามเจตนา ค่าซ่อมแซมอุโบสถคราวนี้ สิ้นทุนซบประมาณว่า ๒๙,๐๗๕ บาทเสส แลได้อำบุญจลองเป็นครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ได้หยาดหมายทานวันนั้นแล ฯ

ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๕ ได้สร้างตอมวัด ทางหนเหนือแถมหลัง ๒ หลัง รวม ๘ ห้อง สร้างโรง อาบน้ำแถม ๑ หลัง สร้างถ้ำน้ำประปา ๑ แถ้ง ไฟฟ้าเข้าบ้านแลอำบุญจลองตามประเพณี เป็นครั้งที่ ๔ แลนายเหย ฯ

ต่อมาได้สร้างกุฎีหลังน้อย ด้านวันตก ลงมือสร้าง วันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ.๒๕๑๔ แล สักราช ได้ ๑๓๓๓ ตัว แลได้อำบุญทานไปเป็นครั้งที่ ๕ แล ฯ

ต่อมาพร้อมภิกษุสามเณรแลสัทธิาททั้งหลาย มีพ้อหนานแก้ว คันธชิน เป็นที่ปึกสา แลเป็นสลา ดูแลการวัดทั้งหมด แลขอบุญทั้งหลายที่ได้ก่อสร้างแปลงทั้งหมดนี้ จุ่งเป็นอนุคามินีพลวปัจจย คำชู ตนตัวไปตราบอุกๆ ภาชาติ ตราบต่อเท้าเข้าสู่เนรพานนั้นจุมมีแท้ดีหลีแต่เทอะ ฯ

ต่อมาได้สร้างโรงครัวไฟ ด้านวันตก ลงมือก่อสร้างเมื่อวันที่ ๒๒ ภัศสภาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ สักราช ๑๓๓๓ ตัวแล เถิงวันที่ ๖ กรกฎาคมแล ได้อำบุญหยาดน้ำหมายทานแก่พระภิกษุสังฆะเจ้า ทั้งหลาย เป็นครั้งที่ ๖ แล ฯ

ต่อมา สัทธิาททั้ง ๒ คณะ ได้สร้างกำแพงด้านหนใต้ แลหนวันตก พร้อมกับสิงห์ ๓ คู่ ที่ประตุ ๓ แห่งประตุรัตนะ เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ.๒๕๑๔ สักราช ๑๓๓๓ ตัวแล ได้อำบุญจลองพร้อมกับ อุโบสถที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นแลท่านเหย ฯ

ต่อมา คณะสามัคคีผ้าป่าจากเมืองกอก พร้อมกับด้วยคณะสัทธิาทบ้านหนองเงือกนี้ ได้ลงมือสร้างกุฎีหลังใหญ่นี้ เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๑๗ สักราช ๑๓๓๓ เวลา ๙ นาฬิกา ได้วางสิลาธิกัษ แลได้ดำเนินการต่อมาจนถึงเสร็จบริบูรณ์ ก็ได้อำบุญจลองหยาดน้ำหมายทานแก่ พระไตรรัตนะ ๓ ประการ ในวันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ.๒๕๒๑ เป็นครั้งที่ ๗ แลเจ้าทั้งหลายเหย ฯ

ได้บูรณะปฏิสังขรณ์หนองสระหน้าวัด พร้อมกันนั้นสร้างโรงอ่านหนังสือพิมพ์ เมื่อวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๑๙ แลได้อำบุญแถมครั้ง ๑ แล ฯ

เมื่อวันที่ ๗ กันยายน พ.ศ.๒๕๒๑ ได้บูรณะรั้วลูกตึง เลียบกะตึกหอธัมมแล ฯ

ต่อมาได้บูรณะศาลาการเปรียญหลังเก่าด้านหนใต้ พร้อมทั้งก่อแท่นแก้ว หน้าต่าง บานประตู ฯ พ่อหนานทา แก้วคันธะ เป็นผู้จัดการ มีใจเขียนบานบ่เส้า จึงพากันอาราธนาพุทธรูปเจ้าที่อยู่ศาลาบาตรหลวง สัทธิาทังพวงแหนแห่เจ้าเข้ามาเป็นประธาน ในสัณฐานเหนือแท่นแก้วปลั้การ เป็นที่ขอมทานกราบไหว้แลบูชา เมื่อวันที่ ๑๙ กลกาคม พ.ศ.๒๕๒๒ สักราชได้ ๑๓๔๑ ตัวแล ฯ

ต่อมา มีรัฐบาลได้เงินมา ๗๐๐,๐๐๐ บาท สัทธิาชาวบ้านทั้งหลายที่จะมีความประสงค์จักใช้น้ำใสสะอาด ปราสาจากมลทิน ได้ร่วมบริจาคสมทบแถม ๔๐๐,๐๐๐ บาท สั้่นน้ำประปาแลถึงใหญ่เก็บน้ำจ่ายแก่สัทธิาทั้งหลาย เริ่มสั้่งเมื่อ พ.ศ.๒๕๒๖ แลได้ใช้เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๒๖ ที่นั้นแล ฯ

ลำดับมา มีคณะสัทธิาเมืองกอก แลสัทธิาบ้านหนองเงือกทุกใหญ่น้อยชายยิ มีใจกระนิงขมบาน ได้สั้่งศาลาการเปรียญหลังใหญ่บ่้อย ทางด้านหนเหนือ เป็นการที่อำญได้สะดวกสบาย พร้อมกันนั้นก็ได้ก่อแท่นแก้ว (สุวรรณปลั้การ) ได้สั้่งเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๒๒ ส่วนแท่นสุวรรณปลั้การนั้นได้ก่อเมื่อปี พ.ศ.๒๕๒๕ เป็นที่เสร็จกาลบั้วรมวลแล้ว ก็มีใจผ่องแผ้วเขียนบาน เป็นสัณฐานใหญ่กว้าง นับว่าเป็นที่อดอ้างเจริญตา ผู้เที่ยวไปมาเหลียวผ่อ มีใจม่อขมทาน มีใจบานบ่เส้า มีสุขเพียงเท่าที่หมา มูลสัทธิาผู้ จั้่งรับรู้ทั้งผอง จำบ่จลลงสั้กเทื่อ ชั้กก็มีใจเอื้อระอาใจ จำเป็นอย่างใดบ่เข้าใจไฝห้อย ศาลาก็เสร็จเรียบร้อยมาแต่่นากนานแล้วแล ฯ ต่อมาตกลงแลได้อำญโอกาสหยาดน้ำ จลลงขึ้นเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ.๒๕๒๗ เป็นเสร็จพิธีเท่านี้ก่อนแล ฯ งานทั้งหมดนี้ พระครูโพธิโสภณ พ่อหนานทา แก้วคันธะ เป็นผู้ดำเนินงานแล พร้อมด้วยกั้มการลั้มวัด สัทธิาทั้งหลาย ชุใหญ่่น้อยชายยิิงทุกๆ หลังคาเรือน เวลานั้นกั้กขุมี ๔ รูป สามเณร ๒๒ รูป สัทธิามี ๔๐๐ หลังคาเสส ฯ

ต่อมา ก็มีสัทธิาเมืองกอก ซึ่งมีคุณวิไชย นางบัวลมนิ ชิววิสุทธิ พร้อมลูกแลครอบครัวพร้อมกับเป็นสัทธิาเคล้า แลสัทธิาหนุ่มเ้าหนองเงือกทั้งหลาย ได้สั้่งหอกกลงนันทเกรีศรีบางกอก เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๒๖ กลงกับเดือน ๑๑ เหนือ แรม ๒ ค่ำ พร้าว่าไ้วันผัศ ไทย ไชรลชอก รวมทั้งหมด เสียเงินไปประหมานว่าไ้ ๗๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดหมื่นบาท) ก็บริบูรณ์แล้วเท่านี้แล ฯ

ต่อมา ก็มีคณะสัทธิาผ่าป่าสามัคคีเมืองกอก ซึ่งมีคุณอุดมศักดิ์ นิธิประเสริฐ กรุงเทพ ฯ เป็นเคล้าพร้อมไปด้วยสัทธิาเจ้าภาพทั้งหลาย บั้ต้องอธิบายหนองเงือกแก้วกว้าง ทุกคนมีใจไฝ่อย่างปัตติยินติเช่นลั้ พวกกันได้สั้่งหอรค์วังเวงเช่นลั้ ได้ลงมือจำเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๒๖ กลงกับเดือนเกียงเหนือ ขึ้น ๗ ค่ำ พร้าว่าไ้วันผัศ ไทยริกส์ ได้ ๑๙ ตัว ทลิทริกส์แล ได้เสส ๖ แล ฯ ธัมมศาลาโพธิโสภณ หอกกลง หอรค์ ประปาหมู่บ้าน = รวมทั้ง ๔ รายการนี้ ได้อำญสลองพร้อมกันในวันที่ ๑๖-๑๗-๑๘ มีนาคม พ.ศ.๒๕๒๗ กลงกับเดือน ๖ เหนือ แรม ๑-๒-๓ ค่ำ เป็นโอกาสหยาดน้ำถวายเป็นสมบัติกั้บวรพุทธศาสนาแลสาธารณะแล ฯ

พระครูโพธิโสภณ เป็นเจ้าอาวาส นายขุม คำเวียง เป็นกั้ำนนปกครอง พ่อหนานทา แก้วคันธะ เป็นกั้มการใหญ่ พ่อหนานแก้ว ศรีกอก พ่อหนานไลย นันกะนั้ก ๒ คนนี้เป็นอาจารย์กล่าวเวนทาน

แล อำบุญสองทั้ง ๔ รายการดังกล่าวมานี้ สิ้นทุนทรัพย์ไปทั้งหมด ๑,๘๓๐,๐๙๕ บาท (หนึ่งล้านแปดแสนสามหมื่นเก้าสิบบาท) แล ฯ จ้อง ปิ่นโท สังข์สำเร็จ ได้เอาถวายทานหื้อแก่พระสังฆะเจ้าทั้งหลาย ในงานอำบุญสองคราวนี้แล เป็นที่ปิตินดี แก่มโนหัวใจ ผู้เข้าทั้งหลายเหล่าแล ขอหื้อผู้เข้าทั้งหลายมีความสุขความเจริญยิ่งๆ ขึ้นไป แลขออย่าหื้อมีพยาธิโรคเื่องใดมาใกล้แลมากมายสักเื่องสักประการแต่เื่อง ฯ ขอหื้อผู้เข้าทั้งหลาย หื้อได้สุข ๓ ประการ มนุสสสมบัติ สวรรค์สมบัติ นิพพานสมบัติ เทียงแท้ดีหลีแต่เื่อง ฯ

แลต่อมาปี พ.ศ.๒๕๓๑ จุฬสักราชได้ ๑๓๕๑ กลงกับวันผัด เดือนยี่เหื้อ แรม ๗ คำ พรว่า ได้รักษัดียามดี วิหารหลังนี้เพิ่นก็ได้บูรณะมา ก็เป็นเวลาอันนานพอสมควรแก่กาล เวลาเป็นเวลา ๕๐ ปีพอดี ต่อมาถึงเวลาดังกล่าวแล้วพายหลัง สัทธาทั้ง ๒ คณะ พายในหมายมีพระครูโพธิโสภณ เจ้าอาวาส พระสุพจน์ อนารโย พระทองใบ พร้อมด้วยสามเณรชุดนของค์ สัทธาแห่งห้องพายนอก มีกำนันชุม คำเวียง พ่อจารย์หนานแก้ว ศรีกอก พ่อหนานไล นันะนัก และพ่อหนานทา แก้วคันธ เป็นที่ปิกสา พร้อมด้วยสัทธาทุกๆ หลังคาเรือน ได้พร้อมใจกันเป็นสามัคคีอัน ๑ อันเดียวกัน แลได้รื้อวิหารหลังนี้ แลได้บูรณะขึ้นใหม่ มีใจใฝ่ยินดี ได้ช่วยกันสละทรัพย์สละกำลังตามเจตนาแห่งไผมัน แลก็มีอาจารย์วิรุณ ธุริน ซึ่งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนทรงธรรม สมุทรปราการ กรุงเทพฯ ได้มาอำบุญทอดผ้าป่าสมทบทุน เป็นเงิน ๗๐,๐๐๐ เสส การบูรณะคราวนี้ รื้อกระเบื้อง เปลี่ยนใหม่ ฝาผนัง ชุ้มประตู หน้าต่าง นาคขึ้นบันได ๒ ตัว มีสัทธาหน้าวิหาร มีพ่อเสย แม่กุหลาบ มูลชีพ ส้างถวายแถมคู้หนึ่ง ด้านหนเหนือ มีนายสนทอง นางจันสี มูลชีพ พร้อมกับลูกเ้าชุนๆ แถมห้องหนึ่งนั้นหมายมีนายไพรัช นางเกสร นันะนัก ส้างรูปภาพ ๑ ภาพ เป็นราคา ๑,๖๐๐ บาทถ้วน ภาพ ๔๐๐ มี แม่บัวลำนันะนัก ฯ มีพ่อหิง แม่แสนคำ ลังกาพินธุ์? พ่อหก ทุกคำ พร้อมด้วยลูก แถมหนึ่งนั้นมีพ่อราช งบดา แม่เรียม งบดา พร้อมกับลูกเ้าชุนๆ พร้อมกันนั้นหมายมีอาจารย์กุศล อาจารย์บุญเนื่อง ลังกาพินธุ์ ได้ส้างห้องน้ำห้องส้วม ๑ ห้อง ๕,๐๐๐ บาท ฯ แถมห้องหนึ่งนั้น มีคุณสิงห์ทอง นางจันศรี มูลชีพ ได้ส้างแถม ๑ ห้อง ๕,๐๐๐ บาท ฯ

พอมมาถึงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๒ กลงกับวันอาทิตย์ เดือน ๔ เหื้อ แรม ๑๕ คำ ต่อมาก็มีสมณสัทธาแลมูลสัทธา ทั้ง ๒ คณะ พายในมีพระครูโพธิโสภณเป็นเ้า พร้อมกับด้วยสิกขิโยมเจ้าชุดนของค์ หนแห่งห้องพายนอก มีสัทธาสันนิบาณทานเข้าชูลังคาเรือน ได้พร้อมใจกันบูรณะปฏิสังขรณ์ พระอุโบสถขึ้นแถมแล พร้อมกับวิหาร การบูรณะวิหารแลแลพระอุโบสถทั้ง ๒ รายการนี้ สิ้นธูรชับทั้งหมด เป็นอยู่ (แก้แสนเก้าหมื่นหนึ่งพันเก้าร้อยเก้าสิบบาทถ้วน) ๙๙๑,๙๙๕ บาทถ้วน

เมื่อเสร็จปรับปรุงมาแล้วทั้งหมด ก็พร้อมใจกันอำบุญหยาดน้ำหมายทาน ฎีกาแผ่กุศลงานประเพณีสงฆ์น้ำพระบรมธาตุ แลพระแก้วมรกต สองวิหารแลอุโบสถ วัดหนองเงือก ตำบลแม่แรง อำเภอลำปาง จังหวัดลำพูน วันที่ ๒๒-๒๔ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๓๓ กลงกับเดือน ๙ เหื้อ แรม ๑๕ คำ

เดือน ๑๐ เหนือ ขึ้น ๑-๒ ค่ำ เนื่องด้วยสมณัสถาแลมูลสัทธิ พายในมีพระพรหมคุณาภรณ์ เจ้าอาวาสสระเกศ กรุงเทพมหานคร พระครูเวฬุวันพิทักษ์ เจ้าอาวาสวัดพระพุทธบาทตากผ้า พระครูปลัดสิงห์ชัย สิริวัฒน วัดเชตุพน กรุงเทพ ฯ แลพระครูโพธิโสภณ เจ้าอาวาสวัดหนองเงือก เป็นประธาน พร้อมด้วยด้วยพระภิกษุสามเณร พายนอกมีกำนันชุม คำเวียง กำนันตำบลแม่แรง คุณสุรัช รุ่งนภาเวช กรุงเทพ พร้อมกับด้วยคณะผ้าป่าสามัคคี สมุทรปราการ โดยการนำของอาจารย์ วิรุณ ฐธอิน แฉมห้องหนึ่งนั้น คณะผ้าป่ากรุงเทพโดยการนำของคุณประเสริฐ อัสสวเบงจางค์ ได้ร่วมใจ กัน บูรณะวิหารแลอุโบสถ แลสร้างห้องน้ำห้องส้วม ๒ ห้อง สิ้นรูดซบทั้งหมด ๙๙๑,๙๙๕ บาท (เก้าแสนเก้าหมื่นหนึ่งพันเก้าร้อยเก้าสิบห้าบาทถ้วน) ก็ได้พร้อมกันจำบุญสละโอกาสหยาดน้ำหมาย ทาน ดังกล่าวมาแล้วนั้นแล พร้อมกันนี้ได้อาราธนานิมนต์หัววัดถึงกัน ๑๗๐ หัววัด มารับไทยทาน หัววัดที่นิมนต์มาเจริญพระพุทธมนต์ ๕๐ รูป ถวายไทยทาน รูปละ ๕๐๐ บาท ก็มี ๘๐๐ บาท ๑,๐๐๐ บาท เอาหัววัดใกล้เคียงใกล้เคียง แฉม ๑๐๐ หัววัด ที่บได้มานอนนั้น ถวายไทยทานรูปละ ๑๐๐-๒๐๐-๕๐๐-๖๐๐ บาท ๘๐๐ บาท เอาหัววัดใกล้เคียงใกล้เคียง แฉมในการจำบุญสละคราวนี้ ได้ยอดครวทานทั้งหมด ๒๒๐,๐๐๐ เสส (สองแสนสองหมื่นบาทเสส) ในการสละคราวนี้นั้นเป็นที่ ชมชื่นยินดีในโนทรทัยจิตใจ ผู้เข้าทั้ง ๒ คณะคนา ทั้งพายในพายนอกนั้นแล ฯ

ในกาลนี้ พระครูโพธิโสภณ อายุได้ ๕๗ ปี วัสสาได้ ๓๗ วัสสาแล มีภิกษุ ๓ องค์ สามเณร ๑๕ คน หลังคาเรือนมี ๔๕๒ หลังคาเรือน ในการจำบุญสละคราวนี้ ขอหื้อสมณัสถาแลมูลสัทธิ ผู้เข้าทั้งหลาย จูงมีความสุข ความเจริญ ขอหื้อพ้นเสียยังเคราะห์อุบาทว์ สัพพะพยาธิทั้งมวล แลหื้อพ้น หว่ายหนารอดจอตถึงเวียงแก้อยอดเนรพานนั้นแท้ดีหลีแต่เทอะ ฯ *ธโต ปวตฺตมฺติ* บุญของผู้หื้อทาน ย่อมเจริญเทอะ ฯ

เนื่องด้วยข้าพเจ้าทั้งหลาย พายในมีพระครูโพธิโสภณ เจ้าอาวาสพร้อมภิกษุสามเณร แลท่าน พระครูวิมลจริยาภรณ์ วัดพระเชตุพน เมืองกอก หนพายนอกมีนายสวัสดิ์ คำดี กำนันตำบลแม่แรง เป็นประธาน พร้อมด้วยด้วยคณะสัทธิวัดหนองเงือกทุกๆ หลังคาเรือน ได้พร้อมใจกันเป็นอันหนึ่งอัน เดียวกันแล้ว สละยังกำลังกาย กำลังใจ กำลังซบ ได้ช่วยกันสร้างสาลากาญจนาภิเษกหลังหนึ่ง แลได้ บูรณะปฏิสังขรณ์สิ่งก่อสร้างพายในวัดหนองเงือกเรา นี้ ที่หลุหยาดพังไป หื้อหมั่นคงสืบไป เป็นต้นว่า สร้างสาลา ๑ หลัง กว้าง ๕ เมตร ยาว ๒๑ เมตร สิ้นเงินไฟ ๕๓๐,๙๙๙ บาท สาลาบาตรหน้าวิหาร แฉมหนึ่งหลัง ๗ ห้อง สิ้นเงิน ๕๕,๓๕๙ บาท ปิดทองพระประธานวิหาร สิ้นเงิน ๗๕,๐๐๐ บาท ปิดทองหน้าบันอุโบสถ สิ้นเงิน ๔๕,๐๐๐ บาท ปิดทองคันทวย (นาคทันต์) ๓๕,๐๐๐ บาท องค์พระ เจดีย์ สิ้นเงิน ๘๕,๙๘๙ บาท ประตู่โขง สิ้นเงิน ๖๕,๐๗๙ บาท ปูตัวนอนในช่วงแก้ว สิ้นเงินไปทั้ง หมด ๑๗๗,๐๘๐ บาท การบูรณะปฏิสังขรณ์ทั้งหมดดังกล่าวมานี้ ได้รับความร่วมอนุโมทนา จากคุณพ่อวิสิษฐ์ คุณแม่ศุภยา จันทมังกร เชียงใหม่ ฯ เมืองกอกโดยการนำของ พระครูวิมลจริยา- ภรณ์ กรุงเทพ แลจากคณะสัทธิบ้านหนองเงือกทุกๆ หลังคาเรือน การสร้างปฏิสังขรณ์ทุกๆ อย่างแล้ว

เสียงทุ้มซบเซาทั้งหมดนี้ ๑,๐๖๙,๕๑๖ (หนึ่งล้านหกหมื่นเก้าพันห้าร้อยสิบหกบาทถ้วนแล) แลได้ทำบุญ
สวดมนต์ถวายทานผูกมัดไว้พุทธศาสนาต่อไป ได้ทำสวด เมื่อวันที่ ๒๘-๒๙-๓๐ มีนาคม
ตรงกับเดือน ๖ เหนือ แรม ๖-๗-๘ ค่ำ ได้หยาดน้ำหมายทานวันนั้นแล ฯ เวลานั้น พระครูวรพจน์วิริฐ
วัดแม่แรง เป็นเจ้าคณะตำบลแม่แรง พระโสมณกิตติธาดา วัดบ้านก้อง เป็นเจ้าคณะอำเภอบ้านปาง
แลกิ่งอำเภอยางทองหลวงแล ฯ

แถมห้องหนึ่งนั้น วันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ.๒๕๔๐ รัชชามายมดี ได้ทำพิธีต่างฉัตรหลังวิหาร
ด้วยคุณเฉลิม คุณทองเพียร วรรณมะกอก เป็นเคล้าเป็นสัทธาวันนั้นแล ได้หยาดน้ำหมายทานแก่
พระสังฆเจ้าแลนาเจ้าเหย ฯ

วันที่ ๘ พฤษภาคม พระครูโพธิโสมณ พร้อมกับด้วยพระภิกษุ สามเณร แลสัทธาสันนิบาณ
ทานเข้า ทุกๆ หลังคาเรือน เวลานั้นสัทธาธิลาณุปัญญา มี ๔๗๕ หลังคาเรือน แลได้พร้อมใจกันสร้างโรง
พัสดุเก็บของไว้แถมหนึ่งหลัง แลได้ทำบุญถวายทาน ในวันเดือน ๙ ค่ำ ประเพณีสงกรานต์ ฯ

วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๑ แลได้จ้างวัดตมก (ช่างไม้) มาบูรณปฏิสังขรณ์หอไตร (หอธัมม)
ทาสีหอรณะ รวมสิ้นทุนซบ ๙๕,๐๔๙ แลเจ้าเหย แลได้ทำบุญถวายทานไปแล้วแล เวลานั้นมีนายมงคล
มูลชีพ เป็นผู้ใหญ่บ้านแล ฯ ในกาลนี้ พระครูโพธิโสมณ อายุได้ ๕๗ ปี วัสสาได้ ๓๗ วัสสาแล มีภิกษุ ๓
องค์ สามเณร ๑๗ ตน หลังคาเรือนมี ๔๕๒ หลังคาเรือน ฯ

มูลวัดหนองเจือก (๒)^๒

พวกสัทธิธาวัดดอนทอง มีทุหลวงพันเป็นเคล้า ได้มานิมนต์ธาดูเจ้าที่วัดหนองเจือก เอาไปประจุไว้ปริวายยี่ สักราชได้ ๑๒๘๘ ตัว เดือน ๗ ออก ๕ คำ ฯ

ธูเจ้าญาวุฒิ วัดบ้านดอนหลวง ได้มานิมนต์ธาดูเจ้าที่วัดหนองเจือก เอาไปประจุไว้ปีเมืองเหม้า สักราช ๑๒๘๙ ตัว เดือน ๘ ออก ๕ คำ ฯ

ทุพิหลวงญาณะ วัดหนองเจือกไปรักษาโรคที่โรงพยาบาลอเมริกัน เชียงใหม่ ปีดับปล้า สกะ ๑๒๘๗ ตัว เดือน ๓ ออกคำนี้ ออกวัดไปเถิงเดือน ๔ ออก ๙ คำ กลับมาวัดเสี่ยงเงินไป ๒๐๐ รูเพียเสส ฯ พระปัญญาเป็นผู้ไปกับตามด้วย^๓ ค่ายาแผ่เสี่ยงเงินไปอยู่ ๑๒๐ บาท รวมทั้งเงินแถบและเงินบาทเสี่ยง ๒๐๐ รูเพียเสส ฯ

ปลูกพัทธสีมาที่วัดหนองเจือก เมื่อปีมะเมีย พุทธศักราช ๒๔๗๓ จุฬสักราชได้ ๑๒๙๒ ปีกดสง่า เดือน ๙ ขึ้น ๑๑ ค่ำ วัน ๗ ยามตูดเช้า พระสังฆะเจ้ามี ๘๖ ตน ในคราวนี้ได้ปลูกกุณิมิตแล ฯ

ต่อมาเช้าได้ก่อพระเจ้าแก้วมณีโบสถ์ ๓ องค์ เมื่อเดือน ๑๐ ขึ้น ๗ ค่ำ ฤศ ๒๔๗๓ ปีเดียวกันแล เจ้าหาย ฯ

ต่อมาเช้าได้คิดสร้างพระมหาวิหารวัดหนองเจือก เมื่อปีสลุ ฤศ ๒๔๘๐ กงกับสักราชได้ ๑๓๐๐ ปีเมืองเป้า เดือน ๔ แรมหกค่ำ เป็นวันหยาดน้ำถวยทานกับพระสังฆะเจ้าวันนีแล ฯ สร้างพระวิหารหลังนี้ เสียเงินไป ๒,๖๔๑ รูเพีย กับ ๒๖ สทวงค์ (สองพันหกร้อยสี่สิบเอ็ด ชาวหกดะทาง) ทางเสี่ยง ๓๐ ห่อ ค่าปลิวเสี่ยง ๔๕๐๐๐ ใบ คราวนี้พระพรหมปัญญาเป็นผู้คิด พร้อมกับด้วยกันทั้ง ๒ คน พระพรหมปัญญาเป็นผู้ทำแลจดหมายไว้^๔

^๒ บัณฑิตจากพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๙)

^๓ ข้อความที่ทำตัวเอนนี้ เขียนด้วยอักษรไทย

^๔ ข้อความที่ทำตัวเอนนี้ เขียนด้วยอักษรไทย

การสำรวจข้อมูลคัมภีร์โบราณ
วัดหนองเงือก ต.แม่แรง อ.ป่าซาง จ.ลำพูน โดยศูนย์โบราณศึกษา สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
(มัญฉน-กรกฏาคม 2558)

(เรียงตามชื่อเอกสาร)

รหัส	ชื่อเรื่อง	ผูก	ปีที่จาร	ข้อความหน้าทับ / ข้อความท้ายใบลาน / หมายเหตุ
A-0009	กัณฑ์วิตรณี	10	1186	(ผูก 10) – พระรอกาพิตย ส้างไว้ไขฎกะคำชูตราบต่อท้าว5 พันพระวิสสา
A-0018	กัณฑ์วิตรณี (นามศัพท์ มัด 2)*	7	1186	หมื่นหลวงญางะเขียน
A-0017	กัณฑ์วิตรณี (นามศัพท์)	12	1186	หมื่นหลวงญางะเขียน
A-0066	กัณฑ์ยณะ กัณฑ์ปะ	6		สัทธิทายกะบ้านดอนทอง มีพ่อเลี้ยงหนานไยเป็นเคลำ สร้างไว้ค้ำชูสถานฯ นิพนพาน บจจโย โชนตุโน นิจจันรุ
A-0140-1	กัณฑ์ฐานรอม	1		
A-0155-5	กัณฑ์นิพนพาน	1	1220	
A-0107	กุสราษ	3	1270	
A-0064-8	กุสลา	1		
A-0138-5	กุสลา	1	1230	อุปลริกขุ
A-0142	กุสราษชาดก*	1	1264	อินทกภิกขุ เขียนบางปฏิบัติครูบาเขยสิทธิ
A-0038	ขุททกนิกาย (บาลี)	17	1217	(1) อุปละภิกขุลิขิตบางเมื่อปฏิบัติสาธุหลวงปารมีวัดหนองเงือก (5) ขัทธิชะภิกขุลิขิตมัมผู้กนี้ บางเมื่ออยู่อารามวัดป่าบุกแลได้ลิขิตค้ำชูสาธุหลวงเจ้าอุปละ วัดบวกเงือก (10) อุปรมาสามเณรลิขิต บางเมื่ออยู่ปฏิบัติสาธุหลวงปารมี วัดหนองเงือก

รหัส	ชื่อเรื่อง	ผูก	ปีพิจารณา	ข้อความหน้าทับ / ข้อความท้ายใบลาน / หมายเหตุ
				(17) อุปละภิกขุ ลิขิตตะอินโฆฎะสาสนาปางเมื่ออยู่ปฏิบัติสาธุหลวงป่ารมี วัดหนองเงือก เมืองทริภุญไชยฯ
A-0132-1	คันธธมา	4	1274	(ผูก 1) พรหมจักรภิกขุจาร (ผูก 2) ปารมีสามเณรจาร (ผูก 3) ตณะภิกขุจาร (ผูก 4) ธรรมไชยภิกขุจาร
A-0064-4	คิลิสี	1		
A-0138-2	เครื่องบวช	1	1230	อุปละภิกขุ
A-0064-1	เครื่องบวช	1	1267	(รหัสเดิม ส.สพ. 032/2506) สักการาได้ 1267 ตัว ปสิดิได้ เดือน 12 แรม 5 ค่ำ เสงวัน 3 ไทยเตาเล็ด สัทธาขยยวงสาภิกขุลิขิตโฆฎะสาสนาปางเมื่ออยู่เเตดตาวัดดอนแก้วใหม่ เมืองทริภุญไชย ยะสุขวดี แคว้นสะบุงป่าซางพระบาทดอยช้างวันนั้นแล ฯ
A-0047	จริยปฏิภะ (โหวต)	21	1235	
A-0120-2	จันทกุมาร	2	1241	
A-0022	จุลวคค (นามคัพพ์)	16	1225	(4) คำภีระรัสสะภิกขุ คำชูธุหลวงอุปละ ฯ (16) ญาณภิกขุลิขิตตะปางเมื่อปฏิบัติสาธุหลวงเจ้าอุปละ วัดหนองเงือกฯ
A-0033	จุลวคค (บาลี)	25	1113	(1) แมทธิยต ผัวเมื่อยลูกหลานผู้ตนเป็นปัจจัยหาทายกะมูลสัทธาสร้างไว้ฯ ขอให้อุปนรอดอย่า นาน ทนร่วมสมพารสำนักพระสัพพะปัญญเจ้าตนชื่ออริยมเตตยยี

รหัส	ชื่อเรื่อง	ผูก	ปีพิจารณา	ข้อความหน้าทับ / ข้อความท้ายใบลาน / หมายเหตุ
				(21) สूरียะภิกขุเจ้าสังไว้ พ่อใจแสนเป็นปัจจะทายะกะ เพื่อประโยชน์ด้วยวิตุลัจจะปฏิเวธะในสำนักพระเมตเตยยะเจ้าแต่
				(25) นันทาปัจจะทายะกะ จ้างสังไว้สุริยะภิกขุเขียน
A-0030	จุลวิภังคสูตร	11	1221	ข้าลิตตะปางเมื่อปฏิบัติอยู่วัดหนองเงือก ปฏิบัติธุระหลวงอุปละเจ้า
A-0031	จุลวิภังคสูตร (บาลี)	21		(บัญญัติ) สัทธานานายกวิไชยเป็นคัลลักริยาอุลลิตทุกขะด้วยธรรมาวัตรอุปัชฌา (1) สัทธานานายกวิไชยบ้านสะบุงป่าตานเป็นคัลลักริยาอุลลิตทุกขะ
A-0032	จุลวิภังคสูตร (บาลี)	25	1254	(บัญญัติ) สัทธาอุปละภิกขุสังด้วยธรรมาวัตรอุปัชฌา (1) ทำไปคัลลักริยาอุลลิตทุกขะ อุปละ ถัดนั้นธรรมาวัตรอุลลิตทุกขะอุปละภิกขุ (5) คุณะภิกขุอุลลิตทุกขะปางเมื่อปฏิบัติอุลลิตทุกขะเจ้า วัดเจดีย์ต้นดอย (10) พระชนนาคณาภิกขุ ลูกชาวเขา ปู่ได้ใส่คำอุลลิตทุกขะปางเมื่ออยู่อุลลิตทุกขะหาครุครุบาเจ้าอุปละ เจดีย์คำยอตกต้นดอยคำม่อนช้าง ผาด่านกว่าเมื่อนจอมธัมมาลา (25) เตชะภิกขุ ลิตตะปางเมื่อปฏิบัติอุลลิตทุกขะหาครุครุบาเจ้าวัดเจดีย์ต้นดอยพระนอน
A-0053	ฉคตัทธินิ	14	1248	(บัญญัติ) – สัทธานายกวิไชยสังด้วยธรรมาวัตรอุปัชฌา (7) - ชินภิกขุสังไว้สาสนาปางเมื่ออยู่ปฏิบัติอุลลิตทุกขะวัดเจดีย์ต้นดอยพระนอน
A-0042	ฐีกาธัมมจักกั (โลกทิปนี)	10	1213	(บัญญัติ) - วิริยะภิกขุเขียนปางเมื่อปฏิบัติสาธุทรวงปางมีวัดหนองเงือก (10) - อุปละภิกขุลิต
A-0023	ฐีกาธัมมจักกั	11		เขียนธัมมจักกันี้ปางเมื่อปฏิบัติสาธุทรวงเจ้าปางมี วัดหนองเงือก
A-0141-1	เตมียะ	3	1209	(1) ครุบาอุปละจาร
A-0151-2	เตมียะรวม	1	1259	บัญญัติภิกขุ

รหัส	ชื่อเรื่อง	ผูก	ปีที่จาร	ข้อความหน้าทับ / ข้อความท้ายใบลาน / หมายเหตุ
A-0072	ทศชาติ (ไวยาหาร)	10		ไวยาหรณารทะ 2 ผูก, จันทกุมาร, เวสสันตระรอม, เตมียะ, มโหสถะ 2 ผูก, วิรุทธมัตติ, ภูริทัต, เนมิราชกับสยาม
A-0131	ทันตธาตุ	6	1269	(ผูก 1) สัทธาพนานไชยยาสร้างไชยยะวังสามแฉกริกกิตตะ ปางเมื่ออุปฐากเจ้าตชะ ตนเป็น สัททริกกริสากุเจ้าไชยยะสิทธิ วัดหนองเงือก
A-0155-2	ทัพพมัลลบุตรนิพพาน	1	1220	
A-0101	ทิพพนมบดีหลวง	1	1250	
A-0052	ทิมมิกาย (พรหมชาลสูตร)	14		(บัญญัติ) สัทธาพนานสิทธิวิธีไชยยะเป็นเศล้าพร้อมไปด้วยกริยาลูกเศล้าแม่พี่น้องคู่กันล่างแล - อัมมเสนาเขียนปางเมื่ออยู่ปฏิบัติสวาทหลวงสิทธิ วัดหนองเงือกวันนั้นแล (7) อินทวังสามแฉกรเขียนปางเมื่ออยู่ปฏิบัติสวาทหลวงเจ้าไชยยะสิทธิ วัดหนองเงือกฯ
A-0037	ทิมมิกาย (พรหมชาลสูตร)	14	1215	(5) ชินาสามแฉกรลิขิตปางเมื่อปฏิบัติสวาทหลวงปางมี วัดหนองเงือก
A-0046-1	ทุกกนิบาต (ไวยาหาร)	11	1237	(11) ยาวุฒิกริกเขียนปางเมื่ออุปฐากศรบุอุปละ วัดบวกเงือก
A-0114	เทวทูต	4	1267	
A-0073-1	เทวทูตสูตร	4	1267	(1) ศระเต็จแล้วยามกองแสงพลาดตกลงดัก้อยยามพระน้อยไปบ้านแลฯ จุฬสักกราชได้ 1267 ตัว บลิตได้ 12...
A-0045	อัมมปาพะ (นามศัพท์)	6	1247	(บัญญัติ)-อัมมปาพะทั้งตั้งสูตรมี 6 ผูก เป็นอัมมวัดหนองเงือก สัทธานายร้อยทั้งแคว้นมาน สร้างด้วยธนวัดบุญฯ (1) เทพสามแฉกรลิขิตปางเมื่ออยู่ศรอุปฐากศรบุอุปละ เจ้าวัดเจดีย์สันตอยฯ (5) ข้าตนหน้อยเขียนปางเมื่อเป็นสามแฉกร นามกอรข้าชื่อว่าตชะ ปางเมื่ออยู่ศรอุปฐากศร บาอุปละวัดเจดีย์สันตอยฯ สักกราช 1248 ตัว ปีรวายเส็ด

รหัส	ชื่อเรื่อง	ผู้	ปีพิจารณา	ข้อความทับ / ข้อความท้ายใบลาน / หมายเหตุ
A-0010	ธัมมปาฐะ (บาลี)	3	1202	
A-0057	ธัมมปาฐะ (มัต 5-นิสสัย)	16	1248	(1) สัทธานายร้อยทั้งแปดคำมาน ส้างด้วยวัตถุบูชา (5) คำภีระสามเนรเขียนปางเมื่ออยู่ปฏิบัติครุบาอุปละเจ้าวัดเจตยสันตย(5)
A-0113-1	ธาตุกถา	7	1233	(บัญชี) ธาตุกถา 7 ผู้ก ปุคคัลปปัญญัตติ 6 ผู้ก มหาปฐฐาน 7 ผู้ก ธัมมวัตถุหนองเงือก ฯ
A-0004-2	นามสัททา	8		
A-0005	นามสัททา (สนธิสัททา 2 ผู้ก หาย)	8	1262	(3) สัทธา 2 คณา พายีเณมีเตชะภิกขุเป็นเคล้า พายนอกหมายมีปุ่น้อยภิกษุเป็นเคล้า พร้อมกับตัวภริยาภิกษุได้เข้าชู้คน ได้ส้างธัมมกับนี้ด้วยธรรมาวัตถุบูชาไว้พระภิกษุสาสนาแล / เตชะ ภิกษุเขียน (5) อินทภิกษุลิขิตตะคำขุครุบาไชยสิทธิ (7) ปุหนานเทพิน เขียนเมื่ออายุได้ 70 ปี ปู่จารย์บ้านหนองเงือก (8) เตชะภิกษุลิขิตตะปางเมื่ออยู่เป็นสักกิริยาริกสาธุหลวงเจ้าไชยยะสิทธิ วัดหนองเงือก ฯ
A-0121-1	นารทะ	3	1267	(ผู้ก 1) ไชยยะวงสามเนรจาร (ผู้ก 2) สิริไชยสามเนรจาร (ผู้ก 3) ธัมมขันธภิกษุจารปางเมื่อปฏิบัติขุหลวงไชยสิทธิ
A-0040-2	นิพพานสูตร	1	1284	อินทนนท์ไชยสามเนรเขียนปางเมื่อปฏิบัติครุบาเจ้าญาณะ วัดหนองเงือก ฯ
A-0141-2	เนมิราช	3	1209	(ผู้ก 2) ธรรมแสนสามเนรจาร
A-0108	ปถมสัมโพธิ	8		
A-0116	ปถมสัมโพธิ	9	1243	(บัญชี) ปถมสัมโพธิมี 9 ผู้ก เบนธัมมวัตถุเจตยสันตยพระพนอนอนช้างแล ฯ รหัสเดิม ส. สลพ.068/2506

รหัส	ชื่อเรื่อง	ผูก	ปีพิจารณา	ข้อความหน้าทับ / ข้อความท้ายใบลาน / หมายเหตุ
				(1) อุปปลภิกขุลิขิตดูปลัมภภาสถานปางเมื่ออยู่สถิตเมตตาวัดเจดีย์ต้นดอยพระนอนม่อนช้าง เมืองหริภุญไชยแคว้นสุโขทัยปางปางวันนั้นแล ฯ จุฬศักราชได้ 1243 ตัว ปีระงไล่ เดือน 3 แรม 14 ค่ำ พร่ำว่าไดวันอังคาร ไทยก็คแต่ได้ ฯ
A-0020-1	ปริวาร (นามศัพท์)	14	1245	(บัญญัติ) สัทธิฐานนาในไชยยะสิทธิเป็นเกล้าฯ แลดูแต่ทั้งมวลสิ่งด้วยธรรมาวัตรปฏิบัติไว้ทุกประการ สาสนาแล ฯ (1) อินทวิไชยสถานณเขียนเมื่อปฏิบัติครูบาอุปละ (14) อนุพุทธภิกขุลิขิตตะ ปางเมื่อปฏิบัติครูบาอุปละ วัดเจดีย์ต้นดอย ฯ
A-0027	ปริวาร (บาลี)	22	1222	(12) ข้าใส่ธัมมปางเมื่อปฏิบัติเจ้าอุปละ วัดหนองเงือก (22) สระเต็ญแล้วยามกองแสงสายที่แพ่งช่างมากลายวัด ใจลวดพิศได้ใส่ตัวบงแล ข้าตนน้อยสุริยะเขียนปางเมื่อปฏิบัติครูหลวงอุปละ วัดหนองเงือกแก้วกว้างทำทางเมืองหริภุญไชยเวียงหิน ยามเมื่อเปิดสินแทนพระเจ้าวันนั้นแล ข้าเปนธุ 2 วัสสาทั้งนั้นแล ฯ
A-0132-2	ปลาช่อน (โพน)	1		ญาณะภิกขุจาร
A-0140-3	ปัญหานกเปเล้า	1	1295	เขยภิกขุ ปางปฏิบัติครูบาญาณะ
A-0016	ปาจิตตีย์ (บาลี)	11	1220	อุปริมาภิกขุเขียนปางเมื่อปฏิบัติครูหลวงอุปละ ฯ
A-0012	ปาฏิโมกข์ (นิสสัย)	9	1264	(บัญญัติ) สัทธิฐานนาภิกขุเป็นเกล้าฯ พร้อมกับด้วยสิกขิโยมเจ้าชู้ตน ส้างไว้เพื่อกะสาสนา 5 พันวัสสาแล ฯ เดือนยี่ลง 3 ค่ำ เม่งวัน 3 ไทยดับไล่แล ฯ (1) ญาณะภิกขุลิขิตตะ
A-0015	ปาฏิโมกข์ (โวหาร)	6	1223	(บัญญัติ) เป็นธัมมฐานนาอุปละ วัดหนองเงือก (5) สุริยะภิกขุเขียนปางเมื่ออยู่ปฏิบัติครูหลวงอุปละ วัดดอนเงือก ฯ

รหัส	ชื่อเรื่อง	ผูก	ปีพิจารณา	ข้อความหน้าทับ / ข้อความท้ายใบลาน / หมายเหตุ
A-0003	ปายกสิสูตร	4	1231	ไชยวงวิสุทธิจิตตะอุปถัมภ์ภิกษุเจ้าอุบลวังโส ท่อแล้วยังบุพพเจตนาแห่งท่าน เตือน 12 ออก 7 คำ ปริณณะแลเจ้าเอย
A-0152-3	ปารมี	1	1278	อินทนนท์สามเณรจาร
A-0021	ปารชิกกัณฐ์ (นามศัพท์)	12		(2) ยาลิทธิสามเณรลิขิตะเมื่อมาปฏิบัติปาสาธุที่สุดตมา เรียนธัมมจีเมสสาธุหลวงอุปละ วัดหนองเงือก (4) จันทสามเณรเขียน (8) ปัญโญสามเณรเขียน (12) อภิไชยภิกขุเขียน (18) อุปละภิกขุเขียน (21) คัมภีร์สละภิกขุเขียน
A-0025	ปารชิก (บาลี)	15	1219	อุปละภิกขุเป็นแคล้ว พร้อมด้วยสิกขิเยมทั้งมวลสั่งไว้วิภูกะสาสนา ปางเมื่ออยู่สุลิตวัดหนองเงือก ฯ
A-0155-8	ปิฎกทั้ง 3	4	1220	
A-0153-1	ปิฎกะทั้ง 3	6	1243	อุปละภิกขุจารเมื่ออายุได้ 64
A-0071	ปิฎกะทั้ง 3	4	1260	
A-0143	ปิฎกะทั้ง 3	3	1267	(สุตตันตปิฎก, วินยปิฎก, อภิธัมมาปิฎก) อินทเสนสามเณรจาร
A-0137-1	ปิฎกะทั้ง 3*	4	1286	อริชัยสามเณร ปางปฏิบัติครูบาญาณะ
A-0113-2	บุคคลบัญญัติ	6	1233	นันทาภิกขุลิขิตะ ปางเมื่ออยู่ปฏิบัติหลวงเจ้าอุปละวัดหนองเงือก
A-0055	เปตัตถุ	16	1242	(16) กาวีโลสามเณรเขียนธัมมฎกนี้ปางเมื่ออยู่ปฏิบัติสวาทเจ้าไชยวงวสาแล

รหัส	ชื่อเรื่อง	ผู้ก	ปีที่จาร	ข้อความหน้าทับ / ข้อความท้ายใบลาน / หมายเหตุ
A-0029-2	แบบตมื่นี่สันขึ้น (บาลี)	1	1275	พินทภิกขุลิขิตตะปางเมื่ออยู่ปฏิบัติธุฬหลวงญาณะ วัดหนองเงือกฯ
A-0123	พญอุเทน	8	1246	(ผู้ก 3) นันทสอสามเณร อยู่วัดบ้านกอก ลูกเมื่อนานมาแล้ว (ผู้ก 4) พุชฌามมหารัน (ผู้ก 6-7) กิตติภิกขุจาร
A-0155-3	พยัคสามเณรนิพพาน	7	1220	
A-0135	พรมหัตถ์	3	1264	ธัมมขันธสามเณร ปางปฏิบัติครุบาเขยยวุฑฒิ วัดหนองตอย
A-0155-7	พาหิยจิรี	5	1220	
A-0065	พุทธโฆษเถร	5	1205	อานันทสามเณร ปางเมื่อสถิตย์สาธุหลวงปารมีวัดหนองเงือก
A-0028	พุทธตำนาน	11	1207	ปางเมื่อปฏิบัติธุฬหลวงปารมี
A-0054	พุทธตำนาน	11	1296	(1) ภินทสามเณรริสสนาปาปางเมื่ออยู่ปฏิบัติครุบาญาณะ วัดหนองเงือกฯ
A-0008-2	พุทธปาหะ	2		
A-0064-5	พุทธา ธัมมจักกั นโมเม เมตเตยยะ	1		
A-0138-4	พุทธา นโมเม ธัมมจักกั	1	1230	อุบลภิกขุ
A-0122	พุทธาภิเษก	6	1283	(บัญชีก) สมณสัทธิพรหมมีฐพรหมปัญญาภิกขุแลสามเณรอุปละเป็นเคล้า พร้อมกับด้วยพิน้องญาติการวศางมเวลศัได้ชวนกันสร้างยังธัมมพขึ้นไว้คำพุพระศาสนาพระสัมมาสัมพุทธโคมตม บิรวังร่า สกะ 1283 ตัว เดือน 5 ขึ้น 12 ค่ำทานเมื่อสรุมนุทนาวิหาร ก็หือประเจยแก่นิพพานเจ้าแก่ผู้เข้าทั้งหลายแต่เทอะ ฯ (ผู้ก 1) รัตนขณานิลิขิตตะ เมื่ออยู่จำริญบ้านวแกเงือกโขงเขตห้องท้องทั้งกัขณะธาตุเมืองทริภัญญณพบุรี

รหัส	ชื่อเรื่อง	ผู้	ปีที่จาร	ข้อความหน้าทับ / ข้อความท้ายใบลาน / หมายเหตุ
				(หน้ารับ ผู้ก 1) อินทมนต์สามแฉกรลิกขิตตะอุปัถฐมเจ้าภคสวเจ้าญาณะ วัดบวกเงือก (ผู้ก 2) ตัวข้าชื่ออภิชัยสามแฉกร (ผู้ก 3) ชันระภิกขุลิกขิตตะ สัทธิพรหมปัญญภิกขุเป็นเคลา (ผู้ก 4) อริยวงศาภิกขุริสสนา เขียนที่วัดบ้านดอนหลวง
A-0139	พุทธาภิเษก (นิสสัย)	2	1215	อริยภิกขุ
A-0128	พุทธาภิเษก*	1		
A-0138-3	ภาณวาร (นิสสัย)	1	1230	อุบลภิกขุ
A-0120-1	ภริษัต	4	1241	พรหมเทพภิกขุ
A-0080-4	ภริษัตขาดก	1	1287	ตัวข้าชื่อจันทสามแฉกร เขียนกลางเมื่ออยู่ปฏิบัติพุทธหลวงญาณะ วัดหนองเงือกไขแก้ววังท่า ทางพระภิกษุเขยสุวสีวันนั้นแล ๆ จุฬาสักราช 1287 ตัว บลิตับเปล่า เดือนเจียง ขึ้น 14 ค่ำ พรรษาได้วัน 5 ไทยเบิกสง่า รีกส์ได้ 26 ตัวข่อยข้า
A-0125-2	ภริษัตตรอม	1	1286	สุภาชานาน
A-0061	มธุรสวาทีณี	10	1269	กับนี้มธุรสวาทีณี มีสิบผู้ สัทธิพรหมนไชยสร้างธัมกับนี้ไว้ไว้ภูษาสถานด้วยธรรณวัตถุบูชา จักอุทิศสละบุญไฟพาน้องชื่อว่าหนานคันธียะ เป็นธัมมวัดหนองเงือกแล ๆ หนานขัตติยะ จาร แล
A-0063	มธุรสวาทีณี	10	1280	สมณสัทธิญาณะภิกขุ สร้างด้วยธรรณวัตถุบูชาไว้ค้ำชูไว้ภูษาสถาน 5 พันวัสสา ๆ นิพพานี ประม สุ ๆ ธัมมสังภิกขุชานาน จารแล ๆ
A-0130-1	มธุรสวาทีณี (โวหาร)	3		(ผู้ก 1) คัมภีร์ภิกขุ (ผู้ก 3) ประสมสามแฉกร

รหัส	ชื่อเรื่อง	ผูก	ปีพิจารณา	ข้อความหน้าทับ / ข้อความท้ายใบลาน / หมายเหตุ
				(ผูก 6) ปีญญากิขุ
A-0106	มหาทิพพมนต์กลาง	1		
A-0080-2	มหาเทพพมालย์	1	1293	ข้าเขียนธัมมเทศนาเจ้าคุณนี้ คัดข้อหูกุศลนาบุญอันนี้พรอติโพเถลิงแม่แห่งข้าอันตายไปสุคติพิพายหน้า คัดข้อที่อยู่ติดกันเกิดที่ตี หื้อได้เป็นนางเทวดาอยู่ในชั้นฟ้าวิมานทิพย์เทอะ
A-0044	มหานิพพาน	10	1247	(4) ขนานกาวีแถมเขียนคำชูสวาทหลวงเจ้าไชยวงษ์ วัดบวรเงือกไชยพรวาล้อม (7) อินทวิไชยสามเณรลิตปาปางเมื่ออยู่ปฏิบัติครูบาอุปละ วัดเจดีย์ต้นค้อยา (บัญญัติ) สักกราชได้ 1249 ปีเมืองได้ สัทรานานไชยสิทธิเป็นแคล้วลูกแต่ทั้งมวล สร้างไว้ไชญกะสาสนาฯ
A-0113-3	มหาปฏิฐาน	7	1233	(บางผู้กล้งรักปิดทองและยังไม่ได้แกะ เชื่อกันสมเส้นพันเป็นเบนสายสยอง)
A-0011	มหาวัคค์์ (นามศัพท์)	23	1221	(ผูก 5) นันทสามเณรลิตตะ (ผูก 18) ธนัญไชยภิกขุลิตตะ ปางเมื่ออยู่วัดหนองเงือก (ผูก 20) ปีญญากิขุเขียน (ผูก 21) อุปละภิกขุลิตตะ
A-0024	มหาวัคค์์ (นามศัพท์)	22	1252	สัทรานานยังผู้ชื่อว่าอันแก้วเป็นเกล้า ก้อมกับด้วยลูกหลานทั้งมวล สร้างด้วยธรรมวัตรปฏิบัติ
A-0034	มหาวัคค์์ (บาลี)	20	1224	(บัญญัติ) สัทรอุปละภิกขุ แลหนานสออร แลน้อยภักญะ สร้างไว้แลญาณะภิกขุ (1) รจิตตะปางเมื่ออยู่ปฏิบัติสวาทหลวงเจ้าอุปละ วัดหนองเงือกแก้วกว้าง (20) ยานะภิกขุรจิตตะปางเมื่ออยู่ปฏิบัติสวาทหลวงเจ้าอุปละ วัดหนองเงือก
A-0039	มหาวัคค์์ (บาลี)	23	1253	(14) พระขมานอุปละ ปางเมื่ออยู่ปฏิบัติครูบาอุปละ วัดต้นค้อยพระนอนฯ

รหัส	ชื่อเรื่อง	ผูก	ปีพิจารณา	ข้อความหน้าทับ / ข้อความท้ายใบลาน / หมายเหตุ
				(23) ขนานจันทะกับขนานคุณณาเขียนปางเมื่ออยู่อุปฐากรักษามหาสัฏฐาอุปละ วัตถุเจตีย์ ดินดอยคำม่อนช้างฯ
A-0124	มหาวิบาก	15	1241	(บัญชี) อุปละภิกขุเป็นเกล้า ลิกขิมแลศัทธาทั้งมวลได้สร้างไว้เฉพาะ (ผูก 1) ไชยชนะภิกขุลิกขิตตะ (ผูก 3) พรหมสามเณรลิกขิตตะ (ผูก 5) เขียนปางเมื่ออุปฐากครูบาอุปละ (ผูก 9-10) อุปละภิกขุลิกขิตตะ (ผูก 15) ปรมสามเณรวิธสสนาอุปถัมภกะครูบาอุปละเจ้า
A-0084	มหาเวสสันดร	16	1245	
A-0007-1	มหาเวสสันดร	4	1251	(ทานกัณฑ์) ขนานอนเขียนปางเมื่ออยู่บ้านตีนดอยพระนอนม่อนช้าง (บาลีมาลัยวัตถุ) พระขนานอุปละลิกขิตตะปางเมื่ออยู่วัดเจตีย์ตีนดอยพระนอนฯ (คาถาพัน ผูก 4) อินทภิกขุลิกขิตตะอุปถัมภกะครูบาอุปละ วัตถุเจตีย์ตีนดอยฯ (คาถาพัน ผูก 5) ขัตติยะภิกขุอุปถัมภครูบาอุปละ
A-0085	มหาเวสสันดร	16	1260	
A-0083	มหาเวสสันดร	16	1273	
A-0115	มหาเวสสันดร	16	1207	
A-0019-1	มหาเวสสันดร - คาถาพัน	3		(1) อุปาสกะหมานยศ เขียนเมื่ออยู่บ้านหนองผัว สัทธาพนามยาวัตถุเป็นเกล้า พร้อมเก็บด้วย ภริยาอุกัทัตถังมวล ได้สร้างธัมมคาถาพันผูกต้นเป็นทาน ฯ
A-0129	มหาเวสสันดร - คาถาพัน	3	1273	อริยวงศ์ภิกขุ

รหัส	ชื่อเรื่อง	ผูก	ปีพิจารณา	ข้อความหน้าทับ / ข้อความท้ายใบลาน / หมายเหตุ (ขาดอาณิสสร)
A-0095	มหาเวสสันดร ฉบับข้าพ้าน	15	1204	
A-0086	มหาเวสสันดร ฉบับข้าพ้านเป็นริมคง	16	1246	
A-0100	มหาเวสสันดร ฉบับข้าพ้านเป็นริมคง*	16	1258	
A-0103-1	มหาเวสสันดร ฉบับข้าพ้านเป็นริมคง	21	1238	(บัญชี) มหาเวสสันดร ฉบับข้าพ้านเป็นริมคง กับทั้งคำพากย์ 3 ผูก สุนทรสิริสองผูกแล ฯ อธิมา ธมมลิขิตต อตตโน โขฤกษ์สาสนน นีพพาน ปัจฉิม โพนตุ เม นิจจ ฐว ฐว ฯ (ทสพร) อุบลลิขิตต โขฤกษ์สาสนน ปลากเมื่อตัดไม่พระหารวัดสุราร้องข้างวังนั้นแล ฯ (พิมพ์นต) จุฬศก 1238 ตัวปวารายใจ เดือน 2 แรม 10 ค่ำ ฯ
A-0087	มหาเวสสันดร ฉบับข้าพ้านเป็นริมคง	16	1254	(อาณิสสร) ปณมมาลัย หุติยมาลัย เวสสันดร (บัญชี) มหาเวสสันดร ฉบับข้าพ้านเป็นริมคง ฯ ปณมมาลัยทศทั้ง 2 คณา พายในมีพุทธวงไทย สิทธิเป็นเกล้า พร้อมกับด้วยลักขีเมเจ้าชุนท หนพายในนอกมีปูหมานเทพินแลสืบชาว ชาวบ้านได้สั่งยังธัมมมหาเวสสันดรไว้ โขฤกษ์สาสนน ขอหื้อแบ่งประโยชน์คำชูแก่ผู้เข้าทั้ง หลายตราบต่อเท่าถึงนิพพานเจ้าแต่ นีพพาน ปัจฉิม โพนตุ เม นิจจ ฐว ฐว ฯ จุฬศกราชได้ 1254 ตัว ปสืเตส เดือน 4 ลง 3 ค่ำ เม่งวันนัด เบนพักขึ้นโนนทกล แล ฯ
A-0094	มหาเวสสันดร ฉบับข้าพ้านเป็นวังวอน*	16	1200	?
A-0088	มหาเวสสันดร ฉบับข้าพ้านเป็นวังวอน*	16	1262	?
A-0102	มหาเวสสันดร ฉบับข้าพ้านปาง*	16	1274	?
A-0093	มหาเวสสันดร ฉบับพญาปัญญาเสียงใหม่	4	1281	สัทธิธำมย์เมือง น้อยพรหมเสน ผูก 4 8 12 13 ??
A-0090	มหาเวสสันดร ฉบับพระญาพิน (พระญา ปัญญาเสียงใหม่)	8	1270	(มีที่/นคร/ลักการ/ฉัติดิยกันต์/วนแปลสน/ พิมพ์นต/ชก/ทสพร)

รหัส	ชื่อเรื่อง	ผู้ก	ปีที่จาร	ข้อความหน้าทับ / ข้อความท้ายใบลาน / หมายเหตุ
				(บัญชี) มหาเวสสันดรละ ฉบับพระยาปัญญาเมืองเชียงใหม่ มีแต่เนื้อหาหาชาติ มาเลยจะมี แล ๑ สัทธิราชเทยภิกษุเป็นเกล้า พร้อมกับด้วยลิกโยมล้ำงูฏกะศาสนาปีเบิกสัน ลักกะ 1270 ตัวแล ๑
A-0097	มหาเวสสันดรละ ฉบับปู่ฆนดอง	16	1285	(กุมารบรรพหาย 1 ผู้ก อาบิสงส์หาย 1 ผู้ก) ??
A-0091	มหาเวสสันดรละ ฉบับเมืองพาย	16	1328	(อาบิสงส์/ปณมมาลัย/ทุติยมาลัย/ เวสสันดรละ) เขยยะขนาน อายุเข้าได้ 64 กันสาเข้าแล ๑
A-0126	มหาเวสสันดรละ ฉบับวิงวอนน้อย*	16	1251	(ผู้ก 1) ยาสุมุพรภิกษุลักขิตตละ เขียนบางเมื่อปฏิบัติครูบ้านนั้นพะ รัตหลายาวไทยแก้วกว้างทำ ทั้งเมืองหริภุญไชย แคว้นบ้านทุ่งรองรีสุขวิวันนั้นแล
A-0098	มหาเวสสันดรละ ฉบับสันเข้าน้อย	16	1243	(บัญชี) เวสสันดรละ ฉบับสันเข้าน้อย คถารอมเกล้าเป็นธัมมวัดเจตยัตนดอยพระนอนเมื่อน ข้างแล ๑ (อาบิสงส์/ ปณ-ทุติยมาลัย/ เวสสันดรละ 13 ผู้ก) มหาราช- ข้าผู้ชื่อว่าหนานคำแถมเขียนถัมภกะคำชุมหาตุริธูปติครูบาอุปละ เจ้าอยู่วัดเจติ ยะสันพระนอนเมื่อนข้าง เมืองหริภุญไชยสุขวิวันนั้นแล
A-0096	มหาเวสสันดรละ ฉบับทิ้งแก้วมโนวอ	15	1272	
A-0099	มหาเวสสันดรละ ฉบับทิ้งแก้วมโนวอ	16	1281	
A-0092	มหาเวสสันดรละ ฉบับโยธียาล้านช้าง	14		(บัญชี) มหาเวสสันดรละ ฉบับโยธียาล้านช้าง เป็นธัมมวัดหนองเงือกแลเนอ ๑ พระอนุภิกษุ เรสนาเพื่อประโยชน์ด้วยนิพพาน เมื่อชุมมนุเรธาตุเจ้าบันทัดสี่ ๑ (อาบิสงส์) - สระเด็จแล้วยามแตรเพียง อุปริภิกษุลักขิตตอดัน ปางเมื่ออยู่ปฏิบัติสาร หลวงปการมี วัดหนองเงือกหริภุญไชยยะสุขวิวันนั้นแล ๑ -(ขาด ผู้ก 8-9 มีเส้นผมพื้นเป็นสายร้อยใบลาน)

รหัส	ชื่อเรื่อง	ผูก	ปีที่จาร	ข้อความหน้าทับ / ข้อความท้ายใบลาน / หมายเหตุ
A-0089	มหาเวสสันดร ฉบับอุ้มงค์คำ	13	1245	
A-0117	มหาเวสสันดร ฉบับอุ้มงค์คำเสียงใหม่	14	1275	(บัญชี) จุฬาลงกรณ์ 1275 ตัว ปีก่าเปล้าเดือนขึ้น 4 เพง เม่งวัน 7 ไทยรวายสัน ๆ สัทธา หนานยกรไยเป็นเคล้า พร้อมกับด้วยภริยาถูกได้คู่คนได้ล้างมหาเวสสันดร ฉบับอุ้มงค์คำ กับนี้ไว้คำชูพุทธศาสนา --ขาด ทานกัณท์ วนปเวสน์ (ฉัติดิยะแยกอีกเฉพาะ) --(มีอาปัสสั ปณ-หุตติยมาลัย และอื่นอีก 11 ผูก)
A-0082	มหาเวสสันดร*	13	1265	ลักขิตติ, นครกัณท์, มหาราช, ลักกบรพ, มีทรี, กุมารบรพ, มหาพล, จุลพล, ชูชก, มหา เวสสันดร, ทิมพานต์, ทศวรรคาถา, อานิสส์
A-0078	มหาเวสสันดร-คาถาพัน	3	1270	(บัญชี) คาถาพัน 3 ผูก สัทธาพุทธิมสารเป็นเคล้า.. (2) จุฬาลงกรณ์ 1270 ตัว ปีกัณ 11 ลง 3 คำ เม่งวันเสา ไทยแต่สั
A-0151-1	มหาเวสสันดร-คาถาพัน	3	1259	ปัญญาริกขุ
A-0137-2	มหาเวสสันดร-คาถาพัน	3	1275	ปัญญาสามเณร ปางปฏิบัติครูบาญาณวุฒิ
A-0064-7	มหาสมยสูตร	1		
A-0138-6	มหาสมัย	1	1230	อุบลริกขุ
A-0120-3	มโหสถ	9	1241	
A-0076	มโหสถ	2	1261	ถาวรพนานเขียนปางเมื่อบ้านหนองเงือกไยแก้วกว้างทำทำเมืองหรือญะยยะสุวดีแคว้น สะบั้งป่าชาวพระบาทดอยช้างวันนั้นแล ฯ
A-0049	มัจฉิมนิกาย (โวหาร)	7	1215	
A-0013	มัจฉิมปณาสก (นิสสัย)	7	1240	ลิขิตเมื่อข้าอยู่วัดศรีขามมูล

รหัส	ชื่อเรื่อง	ผูก	ปีพิจารณา	ข้อความหน้าทับ / ข้อความท้ายใบลาน / หมายเหตุ
A-0118	มัลลทินปัญหา	6	1268	(ผูก 1) ญาณะภิกขุจาร (ผูก 2) สุภากภิกขุจาร (ผูก 3) สรีวิไชยภิกขุจาร (ผูก 4) ปัญญาสามเณรจาร (ผูก 5) สรีวิไชยภิกขุจาร (ผูก 6) ปัญญาสามเณรจาร
A-0006	มุลลมูลลา (โหวตาร)	4	1270	(บัญญัติ) ญาณะภิกขุสงฆ์ได้คำขู่โทษกษะสาสนา ๆ สุทินนี้ วัฒนพานิ วัฒนพานิ ชินาติ นิพพานิ ปรหม์ สุขุ (2) อินทพนทภิกขุลิขิตตะโทษกษะสาสนา ปางเมื่ออยู่สถิตย์เมตตาวัดนางเก้ง ป่าไม่ทันสิ้นมหา โพธิ์โสณฐิการาม (4) ไชยยวังโสสสามเณโรลิขิตตะปางเมื่ออยู่ปฏิบัติเจ้าเตชะตนเป็นเสถียรวิกริกาสารุทธลงเจ้า ไชยยะสิทธิ วัดหนองเงือกแก้วกว้างทำทั้งเมืองหรือภูเขยสุขวดีฯ
A-0110	มุลกัมมภูฐาน, ฐตั้งควัตร	2	-	?
A-0147-1	มุลนินพพาน	1	1247	ธัมมวัดคอกอก
A-0058	มุลปิฎก	3	1270	(1) สักขาอิชัยเวเป็นเคลา พร้อมกับด้วยน้องทั้งมวลสังด้วยธณัตถูปุชาไว้โทษกษะสาสนาฯ
A-0155-4	โมคคัลลนนิพพาน	1	1220	
A-0075	โยกัปปโก	5	1240	

รหัส	ชื่อเรื่อง	ผูก	ปีพิจารณา	ข้อความหน้าทับ / ข้อความท้ายใบลาน / หมายเหตุ
A-0064-2	เขียนดอกสมมาแก้วทั้ง 3	1		(2 หน้าลาน) รุทหลวงเซยวงสา มีเมตตาหาพี่น้องพี่นางกับธัมม 2 กับ เอาจ๋องเจ้า เอาจ๋อง ลักับฝ่ายไหนเส้นศาศาใหญ่ทั้ง 4 สุตต์หยาบแล ๑ เซยวงสากริกขุแต่ด้วยตนเองเดียว บุคคลละ คนได้ออมาได้มาได้ ข้ามขาด ๑
A-0035	รัตนสูตร	6	1246	(บัญชี) สัทธาทนารณญไชยแลณอูปแก้ว 2 คนพี่น้อง ส้างด้วยธรรมาธิญา (3) อภิไชยกริกขิตปางเมื่อปฏิบัติครุบาอุปละ วัดเจดีย์ต้นคอย
A-0150	รัตนรังสี	4	1288	อินทรรสสามเณร เขียนคำขุครุบาญาณะ
A-0112	โลกทิปนี	10		
A-0026	โลกวินัย	10	1242	(บัญชี) อูปละกริกขุแปนเกล้าสร้างไว้ใช้พระศาสนา (10) ตัวข้าชื่อขนานขุนพิรุณลิขิตคำขุศาสนาพระเจ้าโคตมะฯ ปางเมื่ออยู่บ้านป่าตมสะบลงหน้า หอเจ้าม่อนช้าง เมืองหริภุญไชยแคว้นไต้หวันนั้นแล ข้าเขียนคำขุสมพารมมหาครุธิเบศรบาอุ ปละ วัดสันคอยพระเจ้านอนม่อนช้าง วันนั้นนั้นแล ๑
A-0046-2	วิมุตติคุณ	1		
A-0121-2	วิชรบิณฐิต	7		(ผูก 1) โสภกริกขุขจร (ผูก 3) ขมพูสามเณรจาง เมื่อปฏิบัติทาครุบาเตชะ (ผูก 4) พรหมปัญญาสามเณรจาง (ผูก 5) ขัตติยะกริกขุขจร (ผูก 6) ไชยวงสามเณร (ผูก 7) สิวไชยกริกขุ
A-0136	สติปัญญา	3	1247	นันทเสนากริกขุ

รหัส	ชื่อเรื่อง	ผูก	ปีพิจารณา	ข้อความหน้าทับ / ข้อความท้ายใบลาน / หมายเหตุ
A-0004-1	สนธิ์สัตทา	2	1197	(4) หนานคำเขียน
A-0014	สมันตปาสาทิกะ (นิสสัย, มัต 5)	15	1248	(บัญชี) สัทธานายร้อยนางหนุ่ม พร้อมกับด้วยลูกชื่อว่าหม่องคำ ส้างด้วยธนรัตนัญชาสืบ ศาสนา ฯ (1) อินทนิลภิกขุเขียน (-) ไชยยะเทพภิกขุเขียนเมื่ออยู่กับสาธุหลวงงยาสมุทท์ วัดส้างเข้าน้อย
A-0008-1	สมันตปาสาทิกะ (โวรหาร)	10	1238	(บัญชี) สัทธาทั้ง 2 คนพาโยในมื่ออุปละภิกขุเป็นเคล้า หนพายนอกมีเจ้าคำหนักเป็นเคล้า แลบียะชายาอุลเกเต้าฟ่องปริสสะทั้งมวล ส้างไว้วิสุภะศาสนา ผูก 2-เจ้าหนานมหาววันเขียน ผูก 11-อรินพะคะคัทธัฎฐิธิติตะ ผูก 8- ข้าเขียนธัมมุนีคำชูครูบาอุปละ วัดหนองเงือก ปางเมืออยู่เมตตาวิตใหม่ประตูลอ หลวงพระนอน วันนั้นแล ฯ
A-0059	สมันตปาสาทิกะ (นิสสัย, มัต 6)	12	1248	(บัญชี) สัทธานายร้อยทั้งแคว้น (1) สัทธาแม่อกร้อยนางหนุ่มส้างไว้วิสุภะศาสนา (12) อินทนิลภิกขุอุปละมกระครูบาอุปละวัดเจดีย์ตันดอย ฯ
A-0036	สมันตปาสาทิกะ (มัต 1 -ปาเลี) (ขาดผูก 15)	16	1248	(บัญชี) สัทธานายร้อยนางหนุ่ม พร้อมกับด้วยลูกชื่อว่าหม่องคำ ส้างด้วยธนรัตนัญชาชู ศาสนาแล (10) อริยะภิกขุ ใส่ปางเมืออยู่ปฏิบัติครูบาอุปละ วัดสันดอย ฯ
A-0051	สัคคาวดาร	7	1158	- สัทธาปุแคะภริยา ปุตันภริยาอุลเกเต้าฟ่องคน พร้อมกับกับเขาเอารัณมุนี ขอบเป็นดิวิรสสุ 3 ประการ มีนิพพานเป็นยอดแต่ ฯ

รหัส	ชื่อเรื่อง	ผูก	ปีพิจารณา	ข้อความหน้าทับ / ข้อความท้ายใบลาน / หมายเหตุ
A-0043	สิ่งยุตติภาย (บาลี)	11	1215	(1) อุปละภิกขุลิขิตปางเมื่ออยู่ปฏิบัติสาธุหลวงบารมี วัดหนองเงือก (5) อนภิกขุลิขิต (10) ชินาภิกขุลิขิต
A-0060	สัตตนิบาต (โวหาร)	12	1244	(บัญชี)- สัทธาปุเรณเป็นเกล้า พร้อมกันด้วยภริยาชื่อว่าอ้อชา สังกัด้วยวัดบุญชุมไว้จะฎีกะ ศาสนาแล ฯ (1) ญาณภิกขุลิขิตปางเมื่ออยู่เมตตาเสนาสัทธาบ้านกอกคู่แล (6) ปางเมื่ออยู่ปฏิบัติครูบาอุปละเจ้าวัดเจดีย์สันตอย
A-0050	สามัญฉสูตร	9	1247	(บัญชี) สัทธานายร้อยทั้งแคว้นมาสร้างด้วยยกหาบะระวัดบุญชุมแลฯ (7) เทศสามเณรลิขิตตบถัมภภิกษุโศภณะศาสนา ปางเมื่ออยู่ปฏิบัติครูบาอุปละ เจ้าวัดเจดีย์ สันตอยฯ
A-0062	สารัตถทีปนี	4	1241	หนานอรินทร์พร้อมกันภริยาบุญเจ้า เขียนคำชูครูบาอุปละ วัดพระนอนม่อนช้าง
A-0155-1	สารีบุตรนิพพาน	2	1220	
A-0001	สรีวิชัยนันทังส์	13	1273	(บัญชี) สัทธาทั้ง 2 คณาพยายไม่มีญาณภิกษุเป็นเกล้า พร้อมกันด้วยภิกษุโยมเจ้าผู้दन หน พายนอกมีสัทธานักบุญทั้งมวลแล ฯ นิพพาน บจจโย ไทตัน นิจจ ฯ (1) ญาวิลละสามเณร เขียนปางเมื่ออยู่ปฏิบัติทาสาวาญเจ้าญาณะวัดหนองเงือก ไชยพรวาลอมป่า หมากอ้อมมน้อง สะบับนางศรีศรีสมน้อย
A-0130-2	สุชัณณะ	2		(ผูก 2) วัดดอนตอง (มีอักษรไทย) (ผูก 3) ญาณภิกษุ ปางปฏิบัติครูบาอุปละ

รหัส	ชื่อเรื่อง	ผูก	ปีพิจารณา	ข้อความหน้าทับ / ข้อความท้ายใบลาน / หมายเหตุ
A-0002	สุดตสังคหะ	20	1241	1 หมายเหตุเขียนปางเมื่ออยู่ปฏิบัติสวามิเจ้าวงศ์ วัดหนองเจ็อกไชยพรวารอม สร้อยมณเฑาะว์ แคว้นสะบุงป่าซางพระบาทดอยช้างวันนั้นแล ฯ
A-0029-1	สุดตสังคหะ	7	1275	(บัญชี) สัทธิธูปาสิกยาพาพนเคลัก พร้อมกับด้วยลูกเต้าชุดน ส้างด้วยธนวัดอุปัชฌา ฯ (6) พรหมจักกักริกขุสิขิต ปางเมื่ออยู่ปฏิบัติสวามิเจ้าวงศ์ วัดหนองเจ็อก ปางเมื่อข้าสู่ สหายแพท่อกพระเจ้าในหารเจ้า เดือนเจียงขึ้น 5 ค่ำ ข่อยแต่แล (8) ปัญญาสามเณรสิขิตอุปถัมภะศาสนา ปางเมื่ออยู่ปฏิบัติสวามิเจ้าวงศ์ วัดหนอง เจ็อกแก้วกว้าง ฯลฯ
A-0133-2	สุดโตสม	1		
A-0152-2	สุดโตสม	1	1279	อินทนนท์สามเณรจาร
A-0080-3	สุดโตสมขาดก (ผูกเดียว)	1	1299	สระเต็แล้วยามกองเภา คลงกับเตือน 3 คับ จุนสลักกะ 1299 ตัว ปลีเมืองแปล้า วัน 7 ไทย กล่าไส้ รีกสัได้ 18 ตัว ข้าแล ฯ ตัวข้าชื่อวาน้อยไชยะ..ฯ
A-0146-1	สุทฐนุ	3	1269	(ผูก 1) โพธธากิขุสิขิตหะคำชูครูบาเตชะ ตนเป็นสัทธิวิริกริกริเจ้าไชยะสิทธิ, (ผูก 2) ชันธะกิกขุสิขิตหะ ปางเมื่ออยู่ปฏิบัติเจ้าพรหมรังสี วัดอัสสะดอไรยที่ข้างหล่มปทุม มาแห่งห้องเมืองทริภูไชย, (ผูก 3) โพธธากิขุสิขิตหะ ปางเมื่ออยู่ปฏิบัติเจ้าพรหมรังสีวัดอัสสะดอรา (ไม่มี ชราสูตร 1 ผูก, สมภมิต 1 ผูก, อุณห์สสะวิไชย 1 ผูก, สรกรวิริชชาสูตร 1 ผูก, อภิธัม มารอม 1 ผูก, อักขระนมะโม 2 ผูก และอากนิสงส์ัพพะทกน 1 ผูก-ปรากฏชื่อไม่บัญญัติ แต่ ไม่พบใบลานเรื่องเล่านี้)
A-0104	สุทฐนุ	3	1287	

รหัส	ชื่อเรื่อง	ผูก	ปีพิจารณา	ข้อความหน้าทับ / ข้อความท้ายใบลาน / หมายเหตุ
A-0067	สุทธธนู	3		(บัญชี) ชัมเมชันสามเนร สรร้างไว้ใญ่ภูเกะศาสนา
A-0007-2	สุนันทสูตร	1	1251	(สุนันทสูตร) ญาณะภิกขุเขียนอุปัถมภ์ครุบาอุบละ
A-0079	สุพรมโมกษะ (เวทาร์)	7	1214	
A-0080-1	สุภัทรา	1	1266	(บัญชี) กับนี้สุดโตโสเม ผูก 1 มาเลยโยเดผูกเดียว 1 สุพภัทราผูก 1 ฎิริตผูก 1 สัทธิปา ปัญญาสั่ง ๆ (1) ตัวข้าชื่อว่าชัตติยสามเนร ปางเมื่ออยู่ปฏิบัติพุทธวงเจ้าไชยยสิทวิรัตนองเงือกแก้วกว้าง ทำทางหิริญญะยยะสุขุวดีแต่ความสะบุงป่าทางพระบาทดอยช้างข้าแล ๆ (ผ่านสุดท้ายหาย)
A-0103-2	สุนธรรสี	2	1239	อุปลภิกขุลิขิตะ ๆ
A-0156	สุรินทขมพู	5	1284	(1-2) ไชยยะลังกาสามเนร (3-4) คัณธะสามเนร (5) ชัมเมลังกาภิกขุ ปางเมื่อปฏิบัติพหุครุบาญณะ
A-0064-6	สุตธัฎาณวาร	1		
A-0064-9	สุตธัมมัตถ์ทั้ง 5	1		
A-0064-3	สุตธัถลป	1		
A-0105	สูตร 15 วาร	8		สูตร 15 วาร, บาเล็เครื่องบวช, สูตรมนต์ทั้ง 5, บาเล็สูตรภาณวาร, อธิสิริสูตร, สมัยสูตร, นโม เม ชัมเมจักกั, กุสลา
A-0138-1	สูตร 15 วาร (นามศัพท์)	1	1230	อุปลภิกขุ
A-0119	สูตร 15 วาร วันทาเครื่องบวช ปัจจเวก ขณะ	6	1242	ประมะสามเนรลิขิตะ ๆ ประมะภิกขุเมื่ออยู่ปฏิบัติพหุครุบาอุบละ วัดเจดีย์ต้นดอยพระนอน ม่อนช้าง ผาด่านกว้างต้นดอยไชย ๆ

รหัส	ชื่อเรื่อง	ผู้	ปีที่จาร	ข้อความหน้าทับ / ข้อความท้ายใบลาน / หมายเหตุ
A-0109	สูตรลิตีปฏิฐาน	3	1242	
A-0019-2	สูตรลิตีบทวาร	1	1262	อินทภิกขุเขียนปางเมื่ออยู่ปฏิบัติหลวงไชยสิทธิ
A-0147-2	เสฏฐีทั้ง 5	5	1247	ธัมมวัตติกอกอก
A-0133-1	เสฏฐีทั้ง 5	5	1266	สรีรัชยสามเณร ปฏิบัติครูบาไชยสิทธิ
A-0069	เสฏฐีทั้ง 5	5	1269	(ไม้บัญญัติ) เสฏฐีทั้ง 5 มี 5 ผู้ก ๑ สัทธิธาอุปาลิกะยาบุญเป็นเกล้า พร้อมกับด้วยลูกเต้าแล หลานหลานทั้งมวล นิพพาน บจโย โทตุ โน นิจจ ๑ จุฬศักกะ 1269 ตัว ปลืเมืองเม็ต ทาน กับหอธัมมคตติก เป็นธัมมวัดหนองเงือก (หลังไม้บัญญัติ) สัทธิธาอินทวังภิกขุ รักษิตอดตโน ทานข้าแล ๑ จุฬศักกราช 1269 ตัว ปลืเมืองเม็ต ข้าแล ๑ (1) อินทวังภิกขุ ลักษิตตูปถัมภโกไชยภิกขุสาสนา ปาลางเมื่ออยู่ปฏิบัติสาธุหลวงเจ้าไชยสิทธิ วัดหนองเงือกแก้วกว้างตอนหันสนมหาโพธิ์ใต้การาม อุตตมคามมณีสายาวาสี สุขสวัสดิ์วัน นั้นข้าแล ๑
A-0077	เสฏฐีทั้ง 5	5	1269	
A-0148	เสฏฐีทั้ง 5	5	1269	แผนรปัญญา เขียนปางปฏิบัติครูบาไชยสิทธิ
A-0149	เสฏฐีทั้ง 5	5	1275	(ผู้ก 1) พรหมปัญญาภิกขุจาร (ผู้ก 2) รัตนะภิกขุจาร (ผู้ก 3-4-5) พรหมปัญญาภิกขุจาร
A-0152-1	เสฏฐีทั้ง 5	5	1279	(1,3) บาฬิกิขุจาร (2) สุธะสามเณรจาร (4-5) อินทนนท์จาร

รหัส	ชื่อเรื่อง	ผูก	ปีที่จาร	ข้อความหน้าทับ / ข้อความท้ายใบลาน / หมายเหตุ
A-0125-1	เสกฐีรอม	1	1258	คันธวงศักริกขุจาร
A-0020-2	อธิบายปริวรรตตามโบราณจารีต	1	1245	
A-0056	อนาคตวงศ์	6	1201	(1) – ปางเมื่ออยู่สัตยสัตยหลวงเจ้าปารมีบ้านบวกร็อก (5) - อุปละภิกขุลิขิตะ
A-0081	อนาคตวงศ์	6	1243	
A-0073-2	อนาทรศาสนา	1	1267	พูนทวังภิกขุได้สร้างเขียนไว้คำสุสาสนา 50000 พระวัสสา ปางเมื่ออยู่ปฏิบัติสาธุหลวงเจ้า เขยยลสิทธิ วัดหนองเงือกดอนสร้านันแล ฯ
A-0140-2	อนุโลกสาสนา*	1	1262	8 กันยายน รศ.118 ญาณภิกขุ ปางปฏิบัติครูบาเขยยลสิทธิ
A-0070	อริธัมมา	7	1269	(ผูก 2,5 หาย)
A-0068-1	อริธัมมา	7	1288	พลวงสามแฉกรจารแล (ผูก 6 หาย)
A-0068-3	อริธัมมา (ผูก 2)	1	1287	(2) ตัวซ้ำชื่อปารมีเขียนปางเมื่อปฏิบัติสาธุหลวงเจ้าคำภีระ วัดฮัดดอนไชยทุ่งล้อมสวนหมาก อ้อมพุดอน
A-0157	อริธัมมา 7 กัมพีร์	8	1205	อุปัฏฐากครูบาปารมี
A-0074	อริธัมมา 7 กัมพีร์*	7	1257	
A-0144	อริธัมมา 7 คัมภีร์	7	1269	ยวงศักริกขุ เขียนหื้อครูบาไชยลสิทธิ
A-0145	อริธัมมา 7 คัมภีร์	6	1283	(ขาดผูก 4) คันธสามแฉกร ปางปฏิบัติครูบาญาณะ
A-0068-2	อริธัมมา ผูก 1	1	1243	(1) อินทวิไชยสามแฉกร ปางเมื่อปฏิบัติครูบาอุปละ วัดเจดีย์ต้นคอย
A-0068-4	อริธัมมา ผูก 3	1	1269	(3) ปางเมื่อเข้ามาอยู่วัดหนองเงือก จำรัสสากับรูปที่ตะกะกับรูปเจ้าไชยลสิทธิวัดหนองเงือก อภิวง สามแฉกรเขียน

รหัส	ชื่อเรื่อง	ผูก	ปีพิจารณา	ข้อความหน้าทับ / ข้อความท้ายใบลาน / หมายเหตุ
A-0127-6	อริธัมมา-กถาวัตถุ	1	1282	พรมปัญญาธิกา
A-0127-2	อริธัมมา-ชาดกเถา	1	1328	พณคัมภีระ
A-0127-7	อริธัมมา-ปฐกถา	1	1280	พรมปัญญาธิกา
A-0127-1	อริธัมมา-ปฐกถาวัตถุ	1	1275	พินทวิภา
A-0127-4	อริธัมมา-ยมก	1	1275	ยาริธสามเนร
A-0127-3	อริธัมมา-วิมังสา	1	1283	เขยลังกาสสามเนร
A-0127-5	อริธัมมา-สังคินี	1	1288	จันทวิภา
A-0155-9	อรุณวตีสสูตร	1	1298	ยารุณวตีสสูตร เขียนคำขุติฐาน
A-0048	อังคุตตรนิกาย	8	1215	
A-0155-6	อานันทนิพพาน	4	1220	
A-0153-2	อานิสสสังคินี	1	1243	
A-0040-1	อุปกต	10	1284	(1) สัทธาญาณะภิกขุเป็นเคล้า พร้อมกับด้วยลิกขิมะเจ้าขุน (5) อินทนนท์ไทยสามเนรเขียนบางเมื่ออยู่ครุบาอุบลและ วัดเจดีย์ต้นดอย (10) ธัมมลังกาภิกขุลิขิตอุปลัมภะสวาทูพหุลวงเจ้าญาณะ
A-0041	เอกนิบาต	14	1251	(บัญชี) สัทธาทั้งคำมาน (1) ขนานไยหมณะลิขิตบางเมื่ออยู่ครุบาอุบลและ วัดเจดีย์ต้นดอย (10) อุปละขณานิลิขิตอุปลัมภะสวาทูพหุลวง วัดเจดีย์ต้นดอย

การสำรวจข้อมูลคัมภีร์โบราณ (พับสา)
วัดหนองเงือก ต.แม่แรง อ.ป่าซาง จ.ลำพูน โดยศูนย์โบราณศึกษา สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
(มีถุณายน-กรกฎาคม 2558)

(เรียงตามชื่อเอกสาร)

รหัส	ชื่อเรื่อง	ปีที่บันทึก	หมายเหตุ / เนื้อหาย่อ / บันทึกอื่นๆ
B-0001-2	กิลีสพันปลายห้าร้อย		
B-0005	คาถา		
B-0004	คาถา ตำรายา ยันต์		
B-0012	คำไหว้ต่างๆ		(คำไหว้พระรัตนตรัย, พระธาตุ, พระสาวก และคำภาวนา)
B-0003	คำโอภาสเจ้ารุกขมูล		-ฉบับครูบาญาณสมุห์ เหล่ายาวแลพ่านเลียฯ
B-0010-1	ทวายเป็นต่างๆ		
B-0013	บทสวดมนต์	๑๒๖๖	(ปกใหม่) จุฬสักราชได้ ๑๒๖๖ ตัว ปีกาปี เดือน ๑ ขึ้น ๕ ค่ำ พร่ำว่าได้วัน ๖ ไทยร่วงใส่ รึกได้ ๑๗ ตัวแลฯ พับคะตาสลุดนี้เป็นของทำนหนานธัมมขันแลฯ พ่อนหนานยวง จอมจันยอง บ้านสาข้าน้อย และร้านเหี้ยฯ
B-0018	บทสวดมนต์		(ปกใหม่) พับวัดหนองเงือก บุคคลผู้ได้ยืมไฟ กรณานำมาส่งที่เดิม โพธิ์ไร่สักราช เจ้าอาวาสฯ
B-0001-3	มูลตั้งวัดหนองเงือก		
B-0007-2	มูลตั้งวัดหนองเงือก		
B-0007-1	มูลโลก		
B-0008	มูลโลก (โลกฐานสังเขป)		มูลโลก, อภิธัมมเจ็ดกัมพิร์

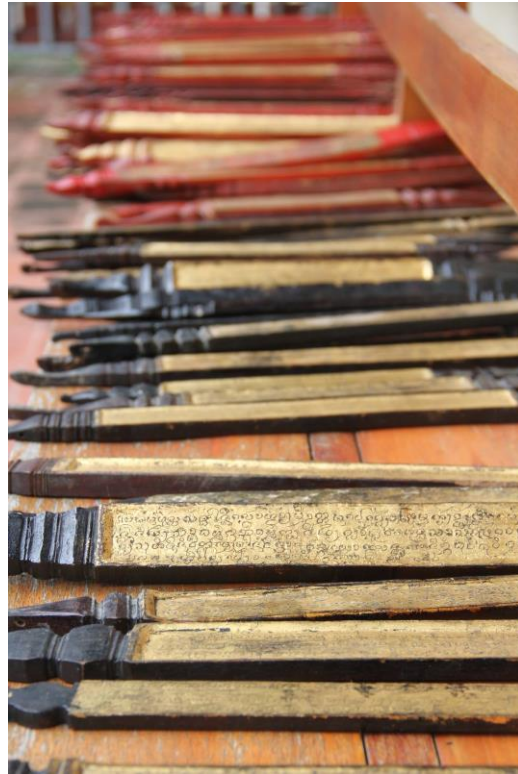
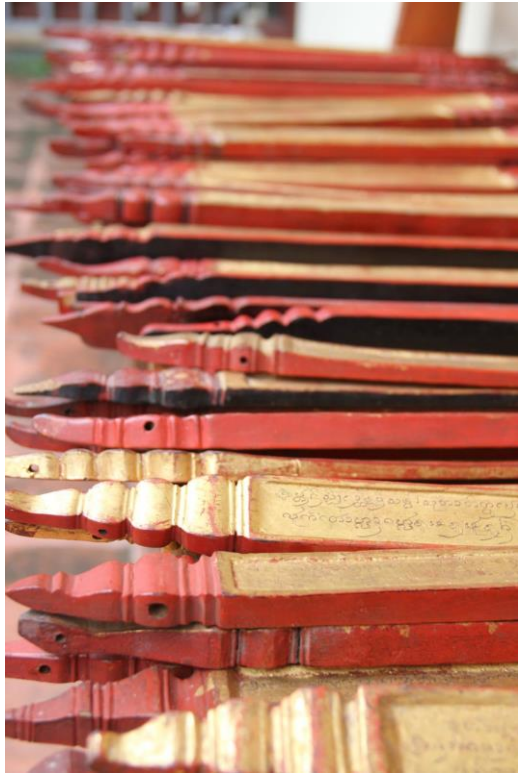
รหัส	ชื่อเรื่อง	ปีบันทึก	หมายเหตุ / เนื้อหาย่อ / บันทึกอื่นๆ
B-0011	รูกุมลว้ดฺร, รัปฝ้าพอด, เดินจงกรม		ของวัดหนองเงือก ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน
B-0010-2	ลักษณะพระอาทิตย์		
B-0002	สวดเบิก		(ปกใน) พบใบวัดหนองเงือกตอนไฮเกี้ยววังเซตการาม ฯ พบลูกไม้เป็นพบตัวต้น อยาได้แต่มีขีดเลีย เมื่อ เจ้าทั้งหลายเอีย จุ่งรักษาดีเทอะ ฯ พบใบวัดหนองเงือกแล อยาสารธารเสียเลียบเจ้าเอีย ฯ
B-0001-1	สังคีตนิมาติกาปาฐะ		(ปกหน้า) พบธัมมสังคีตนิมาติกาปาฐะอริธัมมา แลกลีเสสพันปลาย ๕ ร้อย วัดหนองเงือกแล ฯ วัดหนอง เงือก ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน แคว้นสะบุงป่าซาง หิริญไชยบุรี ฯ
B-0006	สูตร ๑๕ วาร	๑๒๘๘	(ปกนอก) “พศ ๒๔๖๙” (อักษรไทย) ฯ หน้าธัมมสังคีตปาฐะมณฑล ๑๕ วาร มีพันพร้อม ทั้งสูญหลบ ข้อยแล ฯ (ปกใน) พบสูตร ๑๕ วาร มีพันพร้อม จากวัดบวกร้อย จังหรัศนคอรลำพูนแล ฯ (ท้ายเรื่อง) สัทราน้อยชุมเป็นเคล้า พร้อมกับด้วยภริยาถูกเต้าแลญาติการสาธุชู้เคน คี่ได้บูชายังธัมม สูตร ด้วยธณวัดถุทาน ไว้คำจุพระพุทธศาสนา ของจุ้หื้อบระจยแแก่รัพพานเจ้า ว่าณนี้แท้หสิ หองได้ น้อยชุมได้ธัมมทานผูกนี้ ได้หื้อแล้วข้าจักแผ่แลบุญทานเอื้องนี้ไพหายังพระบิดาแห่งตน อันจุตติสุโลก พายหน้า มินามกอรชื่อว้า พ่อน้อยกอง ขอหื้ออุกสุลบุญทานเอื้องนี้โปรดไฟเถรงาน ในกาลวันนิยามนี้ แท้ดหสิ ทานเมื่อเดือนยี่ ขึ้น ๑๑ ค่ำ สักราชได้ ๑๒๘๘ ตัว ปีรวายยี่ “พศ ๒๔๖๙ ข้าพระเจ้า พระ ปัญญา ทำไว้เบสาคัญต่อไปพายหน้า ขอให้เบญกุสละต่อไป (เขียนด้วยอักษรไทย)”
B-0009	สูตร ๑๕ วาร	๑๓๐๒ (พ.ศ. ๒๔๘๓)	(ท้ายเรื่อง) สระเตจแลวยามเที่ยงวัน ข้อยแล ตัวข้าชื่อว่าอินทนนท์เขียนแล ฯ

รหัส	ชื่อเรื่อง	ปีที่บันทึก	หมายเหตุ / เนื้อหาย่อย / บันทึกอื่นๆ
			หลบนี้เขียนได้ ๗ วัน ย่อมกึ่งนี้ตั้งแล้วแล้ว รวมหมดเขียนได้ ๑๖ วันแล สกะ ๑๓๐๒ เดือนเจียง แรม ๕ ค่ำ สะเดจแล้วแล ๗ เดือนเจียงออก ๓ ค่ำ เม่งวันเส้า ไทยกตลี สกะ ๑๓๐๒ พอสอ ๒๔๔๓ อดทน ยา จามิ นิพพาน ๗ ปีมะโรง พศ ๒๔๔๓ เดือนปุษยบุญมี มีสวารโง ไทยภาสว่าปากลี จุฬลักราชะได้ ๑๓๐๒ ตัว.. สมณสีหธา มีครูบาญาณเป็นผู้คิดสร้าง อินทนนท์ภิกขุเป็นผู้รักขิตะแต่เขียน.. ”พระสุวรรณะ พระทาน สุวรรณกลางคำ อินทนนท์ เขียนเมื่อ พศ.๒๔๔๓ บวชได้ ๔ พรรษา (อักษรไทย)” ๗
B-0015	ไสยศาสตร์		(ยันต์ คาถา)
B-0017	ไสยศาสตร์		(คาถา ยันต์เขียน)
B-0019	ไสยศาสตร์และโหราศาสตร์	๒๔๕๗	(ถ้ายาม คาถาต่างๆ)
B-0014	โหราศาสตร์		(วันดีเสียผ้า ใส่ชื่อลูกอ่อน ปู่เถยยาเถน)
B-0016	โหราศาสตร์	๒๔๕๕	พบวัดหนองเงือกแก้วกว้างแลนายเหี้ย ๗ “วัดหนองเงือก พ.ศ.2494+17+9+94 (อักษรไทย เลขอาร บิค)

ภาพแสดงการสำรวจ

เอกสารประกอบการเสวนาและนำเสนอผลงาน
การสำรวจคัมภีร์ใบลานวัดหนองเจี๊ยก ต.แม่แรง อ.ป่าซาง จ.ลำพูน

เอกสารประกอบการเสวนาและนำเสนอผลงาน
การสำรวจคัมภีร์ใบลานวัดหนองเงือก ต.แม่แรง อ.ป่าซาง จ.ลำพูน